PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in Canada. Published by the Lithuanian Press Association. P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Savaitraštis

Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 807 PENKTADIENIS, KOVO (MARCH) 28, 1947, TORONTO, ONTARIO. METAI XVI

KETURIŲ DIDŽIŲJŲ KONFERENCIJA MASKVOJE TIESIA KELIĄ VIENYBEI

Jų Planai Rodo, Kad Susitarimas Galimas

MASKVA. — Sovietų Sąjungos, Didžiosios Britanijos, Jungtinių Amerik. Valstijų ir Francijos užsieninių ministrų konferencija čionai eina geriau, negu kad buvo manoma pirm konferencijos, nors skirtumų nuomonėse ir planuose netrūksta.

Francija turi vienokį planą dėl Vokietijos, Britanija ir Amerika kitokį, o Sovietai dar kitokį, tačiau tie skirtumai nėra toki dideli, kad nebūtų galima suderinti ir rasti bendrą išeitį.

Francija nori kaip galint labiau decentralizuoti Vokietijos valdžią, britai ir amerikiečiai nori federatyvės valdžios, o Sovietų Sąjunga decentralizuotos. Skirtumas tarp šių planų nėra taip didelis.

Amerikiečiai ir britai siūlo Amerikos sistemą, kur valstijos turi nemažą autonomiją. Sovietų Sąjunga siūlo maždaug tokią tvarką, kokia buvo prieš Hitlerio gadynę. Francūzai nori didesnio palaidumo tarp provincijų, bet didelio skirtumo nesudaro.

Buvo nemažai ginčų dėl francūzų reikalavimo garantuoti jiems tam tikrą kiekį anglies, bet dėl to galima susitarti.

V. Molotovas, SSRS užsienio reikalų ministras, pareiškė savo ministrų tarybai, kad keturių didžiųjų vienybė taikos išlaikymui yra galima. Skirtumai esą galimi suderinti, kas liečia Vokietiją.

Nemažai ginčų dėl SSRS reikalavimo 10 bilijonų dolerių reparacijų, bet skelbiama Jaltos sutartis rodo, kad tokia suma buvo sutikta tarp Roozevelto, Stalino ir Čiorčilo.

Atrodo, kad Maskvos konferencija duos gerus vaisius. Žinoma, jei reakciniai sluogsniai Jungtinėse Valstijose nepakiš kojos.

Jūrininkai Išrinko Naują Prezidentą

MONTREAL. — Jūrininkų unijos nacionalė taryba savo susirinkime išrinko unijos prezidentu H. Davis, vietoj renegato Sullivano.

Pranešimai iš visų skyrių rodo, kad unijoj nėra jokio pritarimo renegatui Sullivanui. Visur vienbalsiai buvo pasmerktas kaip unijistų išdavikas.

Tekstiliečių unija savo susirinkime taipgi priėmė rezoliuciją, smerkiančią Sullivano žygius.

Tekstilės unijos susirinkime buvo iškeltas pavojus unijoms Kvebeko provincijoj iš valdžios pusės. Valdžia planuojanti išleisti antiunijinius įstatymus.

SAKO TRUMANAS IGNORUOJA JUNGTINES TAUTAS

NEW YORK. — James P. Warburg, bankierius ir buvęs karo informacijų biuro viršininko pavaduotoju, sako, kad prezidentas Trumanas ignoruoja Jungtines Tautas, kuomet jis vienas rūpinasi pagalba Graikijai ir Turkijai.

Jis pastebi, kad Ispanija, Portugalija, Argentina, yra ne mažesnės diktatūros, kaip Lenkija ar Jugoslavija, tačiau prezidentas nei kiek nesisielojąs dėl jų, o strioke, kad Graikija ir Turkija gali pasekti Lenkijos ar Jugoslavijos kelią.

Indijos Darbo Unijos Turi 1,000,000 Narių

BOMBAY. — Visos Indijos Darbo Unijų Kongresas Calcutta mieste iškėlė viršun, kad Indijos darbininkai smarkiai organizuojasi į unijas.

Raportai parodė, kad virš vieno milijono darbininkų priklauso prie darbo unijų.

Kongrese dalyvauja 1,100 delegatų, kurių pažiūros skiriasi labai įvairiai, pradedant muzulmonais ir baigiant komunistais.

Kas dar įdomu, kad kongrese dalyvavo ir taip vadinamų baltakalnierių darbininkų atstovai.

IR AMERIKIEČIAI TURI SULLIVANĄ

NEW YORK. — American Newspaper Guild vietinis skyrius, turįs 8,000 narių, turi bėdos su savo nacionaliu prezidentu Milton Murray. Ponas Murray bando eiti Kanados jūrininkų ex-prezidento Sullivano pėdomis.

Ponas Murray kalbėjo kongresinei komisijai, kad New Yorko skyrių valdo komunistai. Skyrius, tačiau, to nemato.

Nariai buvo taip įpykę ant prezidento, kad nenorėjo jam leisti kalbėti susirinkime.

RUMUNIJA DIRBA SAVO TRAKTORIUS

BRASOV. — Rumunija pradėjo dirbti savo traktorius, kurie padės pakelti šalies ūkį.

Žemdirbystė Rumunijoj buvo labai atsilikusi.

Nauja valdžia stengiasi pakelti žemės ūkį, kad jis susilygintų su kitų šalių žemės ūkiu.

Andrei Višinski, Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministro pavaduotojas, kuris aną dieną pasakė, kad Sovietų Sąjunga praliejo tiek kraujo, kiek Kanados upėmis teka vandens, ir tai pasakė atkirsdamas Kanadai, kuri reikalavo balso sudarant sutartis dėl Vokietijos ir Aust.

Sako Bando Apstatyti Policija SSRS Sienas

PAKĖLĖ ALGAS 13 CENTŲ Į VALANDĄ

ST. CATHARINES, Ont. — 250 Yale and Towne kompanijos darbininkų išsikovojo algų pakėlimą 13 centų į valandą.

Darbininkai streikavo keturias dienas, kol kompanija sutiko patenkinti reikalavimą.

Los Angeles Teismas Uždraudė Valdžios Tarnautojų Unijas

LOS ANGELES, Calif. — Kalifornijos apskrities teismas vienbalsiai nusprendė, kad nei policininkai nei jokie kiti valdininkai bei miestų tarnautojai ir darbininkai neturi teisės būti unijų nariais. Panašų sprendimą pernai padarė Texas valstijos teismas, uždrausdamas visiems Dallas miesto samdomiems darbininkams ir tarnautojams priklausyti CIO unijai.

Darbo Federacijos valdinių darbininkų unija Los Angeles apskrityje kreipsis į aukščiausią valstijos teismą, kad panaikintų apskrities teismo sprendimą. Jei valsijiniame teisme nepavyks, tai unija duos apeliaciją Aukščiausiam Jungtinių Valstijų Teismui.

NEW YORK. — Henry A. Wallace, buvęs Jungtinių Valstijų viceprezidentas, rašydamas New Republic žurnale, kaltina prezidentą Trumaną, kad jis nori apstatyti SSRS sienas policija.

"Kovo 12, 1947 metų, yra pasisukimo punktas Amerikos istorijoj," rašo jis. Tą dieną prezidentas Trumanas apdovanojęs pasaulį kriziu, ne graikų ekonominiu kriziu, o Amerikos dvasiniu kriziu.

"Vardan demokratijos ir žmoniškumo", tęsia jis, "prezidentas Trumanas siūlo militarinę skolinimo-nuomavimo programą. Jis siūlo $400,000,000 paskolą Graikijai ir Turkijai kaip įnešimą ant nerubežiuotų išlaidų, skiriamų pasipriešinimui prieš komunizmo ekspansiją. Faktinai jis siūlo, kad Amerika apstatytų policija visas SSRS sienas. Nėra tokio režimo, kuris būtų mums per daug reakcinis, jeigu tiktai jis stovi ant Rusijos kelio.

"Norima, kad laike trijų savaičių Kongresas padarytų vieną iš radikališkiausių pakeitimų, kada nors pasiūlytų užsieninėj Amerikos politikoj. Yra prašoma kongreso, kad jis pakeistų be užtektino įrodymo, su keletu faktų, be žinojimo, kuo ši programa pasibaigs. Prezidentas teisina šią ekstraordinarę procedūrą krizio vardu. Atrodo, kad rytoj Atėnų gatvėse girdėsis Sovietų Sąjungos kareivių batų trypimas. Kas gi per krizis, jeigu jis verčia prezidentą eiti ant Capitol Hill, lig Sovietų armija jau maršuotų arba lig prieš mus stovėtų kitas Perlų uostas?

"Tai pasaulinis krizis. Žinoma, ne kariškas krizis; Sovietų Sąjunga neatliko karišku žygių. Tikruoju pasaulio kriziu yra krizis milijonų žmonių, paliktų be namų, alkanų, ligų apsėstų, padarytų našlaičiais ir nukankintų ištisų metų kovos. Aišku, šis krizis reikalauja veikimo. Italijos, Lenkijos, Jugoslavijos, Francijos, Graikijos, Vengrijos, Kinijos ir kitų šalių žmonėms reikalinga greita Amerikos maisto ir reikmenų parama. Rusijos žmonės apturėjo didesnius nuostolius ir prisidėjo prie vokiečių sumušimo daugiau, negu kuri kita tauta. Jiems reikia Amerikos pagalbos dėl atsistatymo".

"Visiška nesąmonė," tęsia jis, "siūlyti, kad Graikijos žmonės dabar laisvi. Dabartinė valdžia persekioja Graikijos žmones, o tuo tarpu ji pustyja jos turtus. Ji suvo-

(Nukelta ant 3 puslp.)

Naujas Belgijos premjeras socialistas Paul H. Spaak. Jis sudarė valdžią iš socialistų ir katalikų. Liberalai ir komunistai atsisakė dalyvauti. Socialisto Huysmanso kabinetas sugriuvo, kai dešinieji pareikalavo pakelti anglies kainą.

Gelbėjimas Dvesiančių Režimų Daug Kainuos

WASHINGTON. — Jungtinių Valstijų pastangos išgelbėti griūvančius reakcinius režimus pasaulyje kainuos Dedės Samo vaikams didelius pinigus. Apskaičiuojama, kad per tris metus bus reikalinga išleisti bent $32,000,000,000 dėl Turkijos, Graikijos ir kitų šalių griūvančių reakcinių režimų gelbėjimo.

Manoma, kad dabar daugelis šalių pradės šaukti, jog komunistų pavojus, ir prašys pagalbos. Vienas anglų rašytojas juokiasi, kad britams reikia nuvežti komunistus į šiaurę ir paskelbti, kad komunistai grumoja, kad gauti kitą paskolą iš Amerikos.

Naujas Lietuvos Seimas Laikė Savo Pirmą Sesiją

VILNIUS. — Vasario 9 dieną išrinktė Lietuvos žmonių atstovai, sudarą Aukščiausią Tarybą arba seimą, turėjo pirmą savo sesiją kovo 11 dieną, ministrų tarybos rūmuose, kad pradėti darbą dėl tolimesnio Tarybų Lietuvos atstatymo.

Sesiją atidarė seniausias atstovas profesorius Pranas Mažilis, Mokslų Akademijos narys. Jis, atidarydamas sesiją, išreiškė padėką Lietuvos žmonėms, tarybinei valdžiai ir jos vadui J. Stalinui už išlaisvinimą Lietuvos iš vokiečių jungo, apvienijimą Lietuvos žemių į vieną tarybinę valstybę.

Po Mažylio kalbos buvo renkamas Aukščiausios Tarybos pirmininkas, kuriuomi buvo išrinktas atstovas Boleslovas Baranauskas. Jo pavaduotojais išrinkti Eugenija Kasnauskaitė ir Matas Mickis.

Mandatų komisijos pirmininkas Osarskis pranešė, kad atstovų tarpe yra 47 darbininkai, 37 valstiečiai, 28 mokslo ir kultūros atstovai, 48 moterys.

Premjeras Mečys Gedvilas patiekė ministrų rezignaciją. Atstovai pavedė jam sudaryti naują ministeriją.

Mokslų Akademijos prezidentas Matulis savo kalboje nurodė, kad tarybinė Lietuvos valdžia sekmingai vadovavo laike karo kovoje už laisvę ir po karo dėl atsistatymo. Jis pasiūlė, kad valdžios pranešimas būtų užgirtas, kas ir buvo padaryta.

Aukščiausios Tarybos prezidiumo pirmininku vėl išrinktas Justas Paleckis, jo pavaduotojais M. Junčas-Kučinskis ir T. Mončunskas, o S. Pupeikis — sekretorium.

Paskui kalbėjo Zigmas Žemaitis, F. Beliauskas, J. Kučinskas, I. Jadogolvis, rašytojas A. Vienuolis-Žukauskas ir kiti. Jie visi išreiškė pasižadėjimą pildyti Lietuvos žmonių troškimus ir dėti pastangas, kad Lietuva būtų kuo greičiausiai atstatyta.

Ant galo Mickis perskaitė Gedvilo pasiūlymą į ministeriją. Buvo pasiūlyti šie atstovai: M. Gedvilas, premjeras, Motiejus Šumauskas, Vladas Niunka, Vaclovas Borevkia, Pranas Olekas, jo padėjėjai.

PRIGĖRĖ GYVULIŲ UŽ $48,000,000

LONDON. — Per potvinius Britanijoj prigėrė galvijų ir avių už $48,000,000, kaip rodo negalutini daviniai. Rasi daugiau nuostolių, negu kad yra žinoma.

Paragvajaus diktatorius, prezidentas Higinio Moringio, kurio režimui, atrodo, artinasi galas. Pažangesni sluogsniai sukilo ir daugely vietų laimi, nes vis daugiau armijos pereina sukilėlių pusėn.

Gumos Darbininkai Gauna $50,000,000

CLEVELAND. — Jungtinių Valstijų gumos darbininkai gauna algų pakėlimą 11 ir pusę cento. Bendrai per visus 110,000 darbininkų susidaro į metus $50,000,000 daugiau algos.

Gumos darbininkai, dirbą Goodrich, Goodyear, Firestone ir U.S. Rubber kompanijoms, rengėsi eiti į streiką ir būtų po 24 valandų jau streikavę, jeigu kompanijos nebūtų pakėlusios algos. Pakėlimas prasideda nuo vasario 2 dienos.

Unija reikalavo 16 centų į valandą, bet paskui nusileido.

Sako Antiamerikinio Veikimo Tyrinėjimo Komitetas Pavojingas

KANSAS CITY. — Amerikos Universitetų Moterų Sąjunga pasiuntė atsišaukimą į Kongresą, kad panaikintų kongresinį komitetą, tyrinėjantį neva neamerikinius judėjimus. Savo pareiškime tos intelektualės moterys sako:

"Mes esame nepartijinė Amerikos universitetų moterų organizacija. Mes protestuojame prieš neamerikinius to komiteto veikimus.

"Mes jaučiame, kad tas komitetas sudaro didžiausią pavienį pavojų pilietinėms laisvėms Jungtinių Valstijų istorijoj".

Ištikro, tas komitetas pradėjo persekioti visus, kurie tik liberališkesnių pažiūrų ir nepritaria raudonbaubiams.

Liaudies Balsas

VIENINTELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS,
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS,
EINA ŠYKĮ Į SAVAITĘ

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $3.00; pusei metų $1.50
Visur kitur metams $3.50; pusei metų $1.75.
Atskira kopija 6 centai

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C., Box 1013, Toronto, Ontario, Canada.
REDAKCINIS KREIPKITĖS: 160 CLAREMONT ST., TORONTO.

Printed by Eversady Printers, Ltd., 78 Wellington St., Toronto.

KAS SLĖPIASI UŽ ABLAVOS PRIEŠ KOMUNISTUS AMERIKOJ IR KANADOJ

Šiuo tarpu Jungtinėse Valstijose ir Kanadoje vedama labai biauri ablava prieš komunistus. Ablava vedama taip gudriai, kad ne vienam darbininkui sumaišo protą. Darbo žmogui, norinčiam teisingai orientuotis, kad netapti reakcijos auka ir nepakenkti savo interesams, reikalinga panagrinėti klausimą ir surasti teisingą atsakymą į klausimą, ko norima atsiekti su šia ablava.

Jungtinėse Valstijose ir Kanadoje komunistinis judėjimas labai mažas. Jungtinėse Valstijose, iš 140,000,000 gyventojų, prie komunistų priklauso 47,000. Tai tiktai lašas jūroje. Ne daug skirtingesnė situacija ir Kanadoje. Tiesa, simpatikų skaičius didesnis, bet ir tai nesudaro didelio skačiaus, lyginant su gyventojų skaičiumi.

Kita, iš komunistų programos kiekvienas gali matyti, kad jie nesiekia valdžios nuvertimo ar ko kito, kas dabartinius valdonus statytų į pavojų. Komunistų programa nesiskiria nuo kitų darbo žmonių organizacijų. Tiesa, jie statosi sau galiutinu siekiu socializmą, bet dabar nė nesvajoja ape to siekio atsiekimą.

Dabar kyla klausimas, kodėl ponai kapitalistai taip šumija prieš komunistus? Turi būti kur nors pamatas. Be niekur nieko jie necikvotų tiek daug energijos ir pinigų kovai prieš komunistus. Tuo pamatu gali būti tiktai jų noras suskaldyt darbininkus.

Karo metu ir po karo darbo žmonių judėjimas smarkiai išaugo. Didieji streikai Jungtinėse Valstijose ir Kanadoje parodė, kad unijistų jėga šiuo tarpu yra gana didelė. Fabrikantai buvo priversti padaryti nuolaidas, pakelti algas, pagerinti santykius su unijomis. Tą jėgą galima susilpninti tiktai suskaldant.

Fabrikantai ir jų tornai paleido šūkį prieš komunistus. Girdi, jie nori paimti į savo rankas visas unijas. Jie sulindę į valdžios aparatus. Ką jie blogo daro, jie nesako, nes tą būtų labai sunku padaryti. Jie tik rėkia, kad komunistai ima unijas į savo kontrolę. Nekuriems unijų vadams to tik reikia. Jie nori nunakinti savo oponentus, tai ko laukti, jeigu fabrikantai ir jų valdžia padeda.

Jeigu fabrikantų siekiai laimėtų, nukomis būtų ne tiek komunistai, kiek darbininkai. Jeigu komunistas bus šmestas iš unijos vadovybės, jam didelės svarbos nesudarys. Tuo bus paneigtos darbininkų teisės. Jie rinko tuos narius už tai, kad jiems atrodė taip geriau. Gyvenime jie patyrė, kad komunistai eina pareigas sąžiningai ir gina narių interesus.

Darbininkams reikia nepasiduoti tai ablavai, nes ji atsukta prieš juos. Ablavos tikslas suskaldyti darbininkų eiles, kad fabrikantai galėtų išsunkti daugiau prakaito iš darbininkų. Jie kelia kainas ir nori, kad darbininkai dirbtų už senas algas. Sta visas tas pakastas šuo.

KANADOS VALDŽIOS SPURDĖJIMAS

Kanados valdžia labai daug spurda dėl teisių dalyvauti tarptautinėse konferencijose. Kartais atrodo, kad mūsų valdžia yra mažųjų tautų čampijonė. Klausimas, tačiau, nėra toks paprastas ir vienpusiškas.

Jeigu keturi didieji sutiktų priimti Kanadą, tai jie turėtų taip pat priimti ir kitas tautas, kurios dalyvavo karo prieš Vokieiją. Tuomet pasidarytų labai plati organizacija. Turėtų dalyvauti Belgija, Olandija, Lenkija, Jugoslavija ir kitos.

Sovietų Sąjunga nurodo, kad tokia plati konferencija taptų diskusijų konferencija. Ir tikra tiesa. Paryžiaus konferencija puikiausiai tą įrodė. Byrnes ir Bevinas toj konferencijoj iškarto labai spyrėsi už taip vadinamų mažų tautų balsą, bet kada tie balsai pradėjo plaukti, tai jie patys nebenorėjo klausyti. Pasirodė tikras babilonijos bokštas.

Britanija, Francija ir Jungtinės Valstijos yra trys prieš SSRS. Tad vakarinis blokas yra geriau atstovaujamas, negu rytinis. Čia negalima kalbėti apie kokią nors skriaudą. Trys prieš vieną.

Iš to darosi išvada, kad mūsų valdžios spurdėjimas nieko daugiau nereiškia, kaip tik kėlimą ginčų, bandymą pastatyti SSRS kaip mažų tautų niekintoją. Aišku, tas nei kiek netarnauja taikai, tautų draugystei.

Kalbant apie Vokietiją ir Austriją, reikia atminti, kad tos šalys niekad nebuvo užpuolusios nei Anglijos, nei Kanados ar Jungtinių Valstijų, jeigu neskaityti daug senesnių laikų. Anglija, Kanada ir Jungtinės Valstijos dalyvavo karuose prieš Vokietiją, tas tiesa, bet visai kitose aplinkybėse. Tad tokie kraštai, kaip Lenkija, Sovietų Sąjunga, Čekoslovakija, turėtų turėti daugiau svaros nustatant sutartis dėl Vokietijos ir Austrijos. Jeigu tie kraštai apsisaugos nuo Vokietijos ir Austrijos agresijos, tai nebus pavojaus nei Anglijai, nei Kanadai.

Jeigu sutartis būtų labai prielanki Anglijai ir Amerikai, bet tuo pątim kartu pavojinga Sovietam ir kitom valstybėm, tai taikos klausimas būtų pavojuje ir galimas daiktas, kad po kiek laiko Anglija, Amerika ir Kanada vėl būtų kare. Kurioj pusėj jos būtų, didelio skirtumo nesudaro.

Sutartys su Vokietija ir Austrija turi būti tokios, kad karo nebebūtų. Tik tokia sutartis tarnaus Kanados ir Amerikos ir kitų šalių žmonėms. Kaip tokio karo išvengti, geriau žino Vokietijos ir Austrijos kaimynkos, negu tokia tolima Kanada ar Jungtinės Valstijos.

Japonijos darbininkai nepatenkinti esama valdžia. Jie buvo pasirengę streikui, bet generolas MacArthur neleido. Čia matote dalį masinio mitingo, kuris reikalavo demokratinio žmonių fronto. Dabartinė nepatenkina jų.

Savaitės Įvykiai

Bado Priespauda

Jungtinės Valstijos arba, geriau pasakius, jų valdžia, pradėjo kovą prieš pažangą pasauliniu maštabu. Graikijoj, Turkijoj, Kinijoj ir kitose šalyse jos ginkluoja reakcionierius. Jugoslaviją, Lenkiją ir kitas pažangias šalis badu marina, kam jos neduoda valios atžagareiviams.

Kelios dienos atgal Jungtinių Valstijų valdžia paskelbė, kad ji neduos pagalbos Jugoslavijai. Girdi, jai nereikia. Faktas, tačiau, kad Jugoslavijoj žmonės kenčia alkį ir kitokius sunkumus.

Pirmiau reakcijos centru buvo Berlynas, o dabar virsta tuo centru Višingtonas. Visi reakcionieriai šiandien žiūri į Vašingtoną.

Sovietų Nuostoliai

V. Molotovas iškėlė užsienio reikalų ministrų konferencijoj, kad karas Sovietams padarė $357,000,000,000 nuostolių.

Vokiečiai sugriovė 1,710 miestų ir miestelių, 7,000 kaimų. Viso jie sugriovė 6,000,000 namų ir padarė benamiais 25,000,000 žmonių.

Taipgi vokiečiai sunkaino 35,000 įmonių, 40,000 ligoninių.

Akyvaizdoje tokių nuostolių, Sovietų reikalavimas $10,000,000,000 atlyginimo yra visai nedidelis.

Kai kurie aiškina, kad negalima reikalauti tokios sumos. Girdi, vokiečiai negalės išsimokėti. Bet tas netiesa. Vokiečiai gali dar daugelį fabrikų atiduoti Sovietams reparacijomis. Prie to, Sovietai siūlo pakelt vokiečių fabrikų gamybą ir tais gaminiais mokėti reparacijas. Tuomi būtų suteikta ir darbo vokiečiams.

Amerikiečiai sako, kad pavojinga pakelti vokiečių gamybą. Bet apsisukę veikia, kad jiems reikia šelpti vokiečius. Atrodo, kad jie ne tiek vokiečių bijo, kiek nenori, kad Sovietai gautų atlyginimą už skriaudas.

Britanija Nukentėjo

Pirmiau sniegas, o vėliau potviniai smarkiai nukamavo Britaniją. Ypatingai daug žalos pridarė potviniai.

Britanijoj buvo nemažai slėnių, kurie buvo nusausinti. Juos dabar užliejo ir kai kas apskaičiuoja, kad ims porą metų, kol jie bus vėl nusausinti, vanduo išpumpuotas. Mat jie yra žemiau jūros ir vanduo turi būti išpumpuotas, nuleistas už užtvankų.

Vienoj vietoj vanduo užliejo 20,000 akrų dirbamos žemės.

Ši gamtos rykštė pasunkino daugelio ir taip nelengvą gyvenimą.

Konservatai, neišskiriant nei Edeno, bando išnaudoti šią nelaimę savo politiniams siekiams. Jie verčia bėdą ant valdžios. Kažin ką konservatai valdžia būtų padariusi? Veikiausiai būtų privertusi gamtą susivaldyti? Kad tas neįmanoma, tai ir vaikai gali pasakyti.

Sniegas Britanijoj retas svečias, ypač, tokiame kiekyje. Už tai ir priemonės kovai su juo neužtektinos. Ir ne kas kitas už tai atsakomingas, kaip konservatai, kurie per metų metus valdė.

Partizanai Kovoja

Trumanas ir jo ministeriai skubotai reikalauja teisių pasiųsti Graikijos valdžiai paramą. Atrodo, kad monarchistų valdžia nekaip laikosi.

Jei tikėti pranešimams iš Vašingtono, tai 13,000 graikų partizanų atakuoja monarchistus palei Albaniją ir nori prasiveržti linkui Olimpas kalno.

Prie to dar galima pridėti, kad Graikijoj, apart demokratinio pasipriešinimo monarchistų diktatūrai, bruzda ir makedonai, kurie nori, kad jiems būtų leista susijungti su tautiečiais Bulgarijoj ir Jugoslavijoj ir sudaryti savo neprigulmingą valstybę.

Graikijos monarchai visuomet labai persekiojo makedonus.

Sudarymas Graikijoj liaudiškos valdžios, kuri užtikrintų ne tik demokratines, bet ir tautines laisves, išspręstų senus ginčus ir nuramintų tą nerimstantį kampelį. Jeigu monarchistai bus stiprinami, tai Balkanuose neramumai nesibaigs.

Henry Wallace labai teisingai sako, kuomet jis nurodo, kad Amerika turėtų duoti paskolą tiktai tuomet, kada Graikijoj bus sudaryta demokratinė valdžia, apimanti visus elementus, įskaitant ir partizanus.

Jis nurodo, kad kairysis sparnas apima 35 nuošimčius graikų. Tai gana daug ir negalima jo ignoruoti. Bet jis gali būti didesnis.

VYTAUTAS SIRIJOS GIRA

Černiachovskio Aikštėje Vilniuje

Generolo paminklą apsupęs
Žaidžia linksmas vaikučių būrys,
O pro medžių viršūnę nuo upės
Skuba vėjas į aikštę įskrist.

Žvilga saulėj paminklas granito,
Kiek mažiausioj gėlytėj dažų!
Kodėl savo žydėjime kritot,
Generole, kai šitaip gražu?

Ir man rodos, tarytum pro vėją,
Kuris švilpia tarp medžių gražiai,
Lapai atsaką man sušnarėjo:
"Vaikučiai kad galėtų vėl žaisti!"

Ką Kiti Rašo ar Sako

Politinis Ofensyvas Visais Frontais

Iš Washingtono ateina dar viena pavojinga žinia. Atstovų Bute reakcionieriai esą pasirengę iškepti dar vieną bilių, atkreiptą prieš organizuotus darbininkus. Tame biliuje esąs punktas, kuris uždraudžia darbo unijoms savo iždus panaudoti politinei veiklai bei aukoti politinėms kampanijoms.

Reakcionierių rustybę darbo unijos užsitraukė dar Roosevelto prezidentavimo laikais, kuomet jos gerai pasidarbavo dėl demokratų partijos laimėjimo. Jiems jau seniai neduoda ramybės CIO Politinės Veiklos Komitetas. Išleisdami įstatymą prieš darbo unijų politinę veiklą, reakcionieriai tikisi sunaikinsią organizuotų darbininkų įtaką politikoje.

Kad toks įstatymas yra pavojingas, tai netenka abejoti. Bet koks suvaržymas darbininkams pilietinių ir demokratinių teisių yra pavojingas. Visa Amerikos darbininkų judėjimo istorija pilna kovų prieš visokius tokius įstatymus. Tačiau taip pat netenka abejoti, kad tokiais įstatymais tik laikinai reakcija galėtų pakenkti darbininkų politinei įtakai. Ji nesulaikys organizuotų darbininkų nuo politinių kovų. Jie suras priemones ir būdus panaudoti savo organizuotą galią prieš tuos, kurie sėdėdami valdiškose vietose jaučiasi amžinais viešpačiais ir nesiskaito su darbo žmonių balsu.

Toje pačioje kategorijoje, suprantama, randasi įvairiausi biliai prieš "raudonuosius" ir komunistus.

Paneigimas bei atėmimas demokratinių teisių žmonių grupei dėl jų politinių pažiūrų bei įsitikinmų reškia smūgį pačiai demokratijai. Komunistų Partijos konstitucijoj nėra tokio punkto, kuris skelbtų nuvertimą valdžios arba santvarkos spėka. Tai kas gali užtikrinti, kad rytoj kam nors valdžioje nepatiks bile kuri kita partija ir bus sumanyta ją įstatymais uždrausti? Ko jau čia bereikia, kad darbo unijas padarius nelegališkomis organizacijomis. Tai kaip tada su pačia demokratija?

Šitie klausimai labai svarbūs. Logiškai ir sveikai protaują amerikiečiai šitą pavojų gerai įmato ir todėl priešingi Komunistų Partijos uždraudimui. Tokią nuomonę išreiškė ponia Rooseveltienė ir kiti liberalai. Jie nesutinka su komunistų idėjomis, bet jie tiki demokratinėmis komunistų ir kitų politinių grupių teisėmis.

Mes visi žinome seną posakį apie "velnią ir pirštą". Sako, paduosi velniui pirštą, jis pasiims tave visą. Taip ir su reakcija bei fašizmu. Žmonės, kurie šiandien taip šūkauja prieš komunistų ir kitų radikalų demokratines teises, visiškai pamiršta, kad rytoj jie patys gali būti tos reakcijos aukomis. Niekados nereikia pamiršti Vokietijos, Italijos ir kitų fašistinių šalių. Ten irgi visur fašizmas gimė po demagogine anti-komunistine maska. Pradėjo su paneigimu komunistams teisių, baigė su sunaikinimu visiems demokratinių teisių. Sveikai protaują amerikiečiai neprivalo pamiršti šios skaudžios lekcijos. Jie jau dabar turi energingai ginti politinių mažumų teises, jeigu jie nori apsaugoti Amerikos demokratiją nuo fašizmo. — Laisvė.

Inkvizicija Mokyklose

Michigano valstijos senato komisija atsisako teikti fondus Wayne universitetui, jeigu mokykla neuždraus studentų tarpe veikti AYD (American Youth for Democracy) skyriui. Senatorius Callahan, buvęs coughlinietis, pareiškė universiteto rektoriui profesoriui Henry, kad fondai bus sulaikyti, jei ta demokratinė jaunimo organizacija ir toliau veiks. AYD, sako tas fašistas, yra komunistinė organizacija.

Colorado universiteto rektorius profesorius R. L. Stearns jau uždraudė savo universitetui tai grupei veikti. Anot jo, uždraudimas pravestas todėl, kad būdama komunistinė, AYD nesisako tokia esanti.

Bet dar ryškesnis pavyzdis, kaip reakcininkai planuoja terorizuoti pažangius studentus, atcina iš Ohio valstijos. Columbus valstijos seimelio atstovas Paul R. Barnes pasakė, kad jis nori, nemažiau ir ne daugiau, — koncentracijos stovyklų tiem studentam, kurie stoja už pramonės nacionalizaciją ar šiaip turi kokias nors "socialistines arba kolektyvistines mintis".

Štai prie ko mes priėjome: koks tai atsilikėlis fašistinis valstijos seimelio narys gali koncentracijos stovyklomis grąsinti jauniems intelektualams vien už pramonės nacionalizacijos rėmimą.

Tame seimelio posėdyje, betgi, skaitlingos organizacijos pasisakė ir griežtai pasmerkė tą planą. Atstovai iš Komunistų Partijos, AFL unijų, veteranų organizacijų, PAC ir net iš konservatyvaus YMCA reikalavo Barneso planą išmesti į gurbą.

Bet tų Barnesų dabar auga lyg grybai po lietaus. O jų planams nei galo nematyti. — Vilnis.

Pastabos

Jungtinių Valstijų prezidento Trumano pastangos pastoti kelią "komunizmo plitimui" per tris metus amerikiečiams kainuos $32,000,000,000. "Tiktai" trisdešimt du bilijonu (milijardu) dolerių!

Beveik po $230 kiekvienam asmeniui, dideliam ir mažam.

Bet buvęs viceprezidentas Henry Wallace mano, kad ši politika prisidės prie komunizmo pastūmimo pirmyn.

—o—

Prezidentas Trumanas dar ir kitą sumanymą turi.

Jis praves tyrinėjimą tarp valdininkų ir prašalins visus komunistus ir jų simpatikus.

O komunistų simpatikais reakcionieriai skaito visus, kurie tik nepritaria raudonam baubui arba stoja už teises turėti savo įsitikinimus.

Vadinasi, Jungtinių Valstijų valdininkais galės būti tiktai šimtaprocentiniai valdžios šalininkai.

Tai tau ir "laisvoji" Amerika!

—o—

Kanados spauda buvo ištroškusi antidarbiniškos medžiagos, tad jūrininkų unijos prezidento Sullivano rezignaciją surijo kaip ištroškęs žmogus vandenį.

Bet didžiuma didlapių talpino tik tuos dalykus, kurie geri didžiajam bizniui.

Tačiau ta spauda visuomet persistato darbo žmonių gynėja.

—o—

Sąrišyje su Sullivano rezignacija spaudoj pasirodė tūlas Hicks. Jis buvo perstatytas kaip vienas jūrininkų unijos vadų, kuris prisidėjęs prie Sullivano antikomunistinės krusados.

Ką faktai sako apie tą žmogų?

Jis ne tik nebuvo vadu, bet ir nariu.

Laike jūrininkų streiko jis buvo skebas, o paskui teisme liūdyjo prieš streikierius.

Tai jums didlapių "teisingumas".

—o—

Sullivan ragina jūrininkus mesti uniją, sudraskyti narių knygutes, numesti unijistų guzikėlius, nes unija virtusi komunistų įrankiu.

Jūrininkai, tačiau, kaip vienas stovi su unija.

Matote, kada jie neturėjo unijos, tai gaudavo po $45.00 į mėnesį, o dabar gauna po $120.00 į mėnesį.

—o—

Unijų vadai visuomet buvo fabrikantų taikiniu. Jie bando juos papirkti. Būna atsitikimų, kad pavyksta.

Jūrininkų unijos sekretoriui laike streiko siūlė $100,000. Tas neparsidavė. Bet atrodo, kad jie tęsė darbą toliau ir laimėjo asmenyje Sullivano.

Bet jie nelaimėjo jūrininkų.

—o—

Kada laivai jūroje turi pabėgti nuo priešo laivų, jie prisidengia dūmų skraiste. Taip būna su tais, kurie pabėga iš darbininkų judėjimo arba parsiduoda fabrikantams.

Kad prisidengti nuo darbininkų, jie paleidžia raudoną baubą. Su juo geriausia patikti išnaudotojams. Kartais būna net labai pelninga.

O, kaip sako patarlė, susidėjus su velniu negalima greitai jo atsikratyti.

Jis tave verčia daryti taip, kaip jam geriau.

J. Y.

Pasidairius Po Kanadą

Pastaruoju laiku Ontarijoj plačiai diskusuojama elektros jėgos reikalu. Vieni nori, kad 25 ciklų į sekundę elektrą pakeistų 60 ciklų į sekundę elektra. Klausimas yra, kaip būtų geriau.

25 ciklų elektra kiek prastesnė šviesai, nes jaučiamas virpėjimas. Kai kieno akys nepakenčia to. Ypatingai nesmagu tiems, kurie yra gyvenę kitur, pric 60 ciklų elektros.

Taipgi ši 25 ciklų elektra sudaro daugiau išlaidų darant motorus ir kitus elektrinius aparatus, nes reikalauja daugiau vielos darant ringius (coils). 60 ciklų elektra patogesnė mažiems aparatams, nes galima padaryti daug mužesnius transformerius.

Yra dar nepatogumų ir tame, kad toj srityj, kur naudojama 25 ciklų elektra, negalima naudoti aparatų, kurie gaminti dėl 60 ciklų. Taip pat negalima išsivežti iš šios srities aparatų į 60 ciklų sritį. O jungtinėse Valstijose, kur didžiuma elektrinių aparatų dirbama, naudoja 60 ciklų elektrą. Užsisakant tokius aparatus, pirmoj vietoj reikia nurodyti, kad čia veikia 25 ciklų elektra.

Tai tokie nepatogumai. Pakeitus elektrą į 60 ciklų elektrą, visi jie prasišalintų. Bet tą padaryti ne taip lengva.

Inžinieriai apskaičiuoja, kad pakeitimas visų reikalingų aparatų, kaip elektros jėgos sistemoj, taip ir namuose, kainuotų virš $300,000,000. O gal dar daugiau.

Taigi, patogumas, kurio būtų galima atsiekti, kainuotų daug pinigų. Tiesa, Ontarijos Hydroelectric Komisija turi nemažą rezervą, bet jo neužtektų. Rasi reiktų pakelti elektros kainą.

Paliekant tokią, galima būtų duoti daugiau jėgos ir nupiginti. Visuomenei būtų palengvinimas.

—o—

Aną dieną Ontarijos parlamente įvyko du įdomūs dalykai, kuriuos verta užrekorduoti.

Pažangus atstovas A. A. MacLeod, atkirsdamas konservatams, pastebėjo, kad konservatai greičiausiai apsidirbtų su komunistais, tai panaikindami skurdą.

Jūs aiškinate, pasakė jis, kad komunizmas tarpsta tenai, kur didelis skurdas. Kodėl neprašalinti skurdo ir su tuo komunizmo?

Konservatas neturėjo ką sakyti.

Liberalų atstovas Ross A. McEwing pareikalavo, kad būtų prašalinti iš vietų visi komunistai ir atejistai mokytojai.

Kitaip sakant, liberalas reikalauja, kad būtų atimta iš mokytojų laisvė turėti savo pažiūras. Arba tu būk geras protestonas ir liberalas ar konservatas, arba negali būti mokytoju.

Komunistų mokytojų tarpe, žinoma, labai mažai, bet atejistų yra daug. Nors jie mokykloj savo pažiūrų į tikėjimą neskiepija mokiniam, tačiau atsiranda žmonių, kuriems ir to užtenka, kad žmogus laisvai protauja, kad pakarti ji ant šakos.

Bedarbės laikais buvo sunku net zupės bliūdą gauti, jeigu žmogus nesilankė bažnyčioj.

Laisvė, lygybė — gražūs žodžiai, bet gyvenime jie mažai ką reiškia.

—o—

Aną dieną rezignavo Donald Gordon, kainų lubų tarybos pirmininkas, o jo vieton paskirtas Kenneth W. Taylor, Gordono pavaduotojas. Gordon nuo balandžio 15 grįš į Kanados Banko gubernatoriaus pavaduotojo pareigas.

Jo rezignavimas gali reikšti tiktai tą, kad kainų kontroliavimas virsta nebesvarbiu klausimu, kas liečia vyriausybę.

Kalbant apie patį Donald Gordon, reikia atiduoti jam kredėtą. Visi pripažįsta, kad jis tvarkė kainas gana sugabiai. Kanada šioj srityj stovėjo daug geriau, negu Jungtinės Valstijos.

—o—

Premjeras Mackenzie King aną dieną, kalbėdamas apie bažnyčios ir valstybės santykius, pareiškė, kad krikščionybės dvasia labai greitai nyksta, o jos vietą užima atejizmas ir su tuo kartu kyla totalitarizmo pavojus.

Kad krikščioniška dvasia nyksta, tai aišku visiems, tik neaišku, kad bažnyčia yra demokratiškesnė už pasaulinę draugiją.

Bažnyčioj valdžia iš viršaus, ypač katalikų. Parapijonys neturi balso nei dvasiškių klausime, nei bažnyčios įstatymuose. Jam nevalia net abejoti, ar tikėjimas teisingas.

Senovėje žmones degindavo, jeigu jie pradėdavo abejoti, netikėti. Apšaukdavo eretiku, velnio apsėstu ir t.t. Tiktai bedievybei plintant ir pasaulinėm pažiūrom įsigalint bažnyčios diktatūra sumažėjo.

Lietuvoj dar nelabai seniai katalikas negalėjo balsuoti už nekatalikiškas partijas nepapildydamas smertelno grieko. Kas neklausė klebonų, tas negavo išrišimo.

Komentatorius

ŠYPSENOS

Pranašystė Išsipildė

Pacijentas: — Tikėsi, ar ne, bet daktaro pasakymas, jog aš už mėnesio pradėsiu vaikščioti, tikrai išsipildė.

Gydytojas: — Gerai, malonu girdėti.

Pacijentas: — Aš turėjau parduoti automobilį, kada apturėjau daktarėlio sąskaitą.

Niekas Nepasikeitė

Uršulė: — Vedusios moters gyvenimas mažai kuo skiriasi nuo nevedusios.

Ona: — Kaip tai gali būti?

Uršulė: — Kada buvau nevedusi, pusę nakties išlaukdavau, kol jis išeidavo. Dabar pusę nakties reikia laukti, kol jis pareina.

Pilnai Išsipildė

Tadas: — Pasakyk tu man, ar išsipildė bent vienas tavo valkystės dienų troškimas?

Matas: — Šimtu nuošimčių. Kada mažam motina šukuodavo plaukus, ap norėdavau, kad neturėčiau nei vieno plauko. Dabar aš jų nebeturiu.

Antrą Vertus. . .

Smitas: — Nuskusti barzdą ir išmasažuoti.

Kirpėjas: — Gerai, bet ar ne tamsta tiktai sukiesi prie mano žmonos?

Smitas: — Tik išmasažuok, pamiršk skutimą.

Eina gandai, kad Kanados valdžia nori išmainyti Aliaskos kelią ant nekurių amerikiečių salų prie British Columbijos. Girdi, kelio išlaikymas perbrangiai kainuojąs. Čia matot šmotą to kelio per vieną slėnį.

Meno Sąjungos Reikalai

Jau Pradedame Susitvarkyti

Štai jau penktas mėnuo po istorinio Amerikos Lietuvių Menininkų Suvažiavimo ir Festivalio. Didžiumos delegatų valia LMS centras perkeltas iš Brooklyno į Chicagą. Prisilmdami tas pareigas mes, chicagiečiai, neįvertinome kokios jos bus sunkios — bent iš pradžios.

Veikiausia suprasdami mūsų padėtį LMS priklausanti vienetai iki šiol buvo mums labai "geri", tiesiog kantrybės pavyzdis. Bet kaip kada ir per didelė kantrybė neduoda pageidaujamų vaisių. Tikrenybėje, jei vienetai ir pavieniai nariai būtų biskutuką daugiau "užbombardavę" naująjį centrą, veikiausia ir prie sunkių aplinkybių būtume daugiau nuveikę.

Kalbant Atvirai

Prisiuntimas iš Brooklyno archyvų pusėtinai užsitęsė. Bet ir taip jį aplaikėme "perankstį". Geležinkelio kompanijos trokas pristatė 17 didelių eksporto dėžių, o mes dar patalpų neturime. Šiaip taip apsitvarkėme ir jau suradome, jog esame globėjais nepasakomai didelio turto:

Virš 60 dramos veikalų, arti 6,000 egzempliorių.

143 skirtingos dainos su gaidomis, apie 20,000 egzempliorių.

15 dramos veikalų rankraščiuose, keli jų ką tik gauti iš Tarybų Lietuvos — originalai ir vertimai.

Taigi, turint tokį meno turtą nebereikės aimanuoti, kad mums trūksta chorams dainų, dramos veikalų. Kiek ant greitųjų suėjome susipažinti, turime tinkamų veikalų visokiem pareikalavimam — didelių ir mažų, rimtų dramų ir juokingų komedijų. Gi dainų: mišriem choram, vyrų choram, vyrų ir moterų duetam ir solo — didžiausias pasirinkimas.

Chorai ir dramos grupės turi katalogus, kurie, tiesa, jau gerokai pasenę. Prabėgom galime paminėti porą naujausių dainų, kurių kataloge dar nėra: **Čekoslovakų Sokio Daina ir Kur Girios Žaliuoja**, abi mišram chorui, muzika V. Visockio.

Keliolika scenos veikalų taipgi nėra senajame kataloge: **"Lietuva"**, 3 veiksmų alegorija, **"Kas Mūs Mamei Pasidarė"**, 1 veiksmo komedija, tinka vaidinti jaunuolių grupei; **"Bėdos Silvestro Kieme"**, 3 paveikslų vaidinimas, prisiųstas iš Tarybų Lietuvos; **"Javai Žydi"**, 3 paveikslų pjesė; **"Aušrelė"**, 4 veiksmų dramatinis vaizdas; **"Anapus Nemuno"**, dramos etiudas.

O Kaip su Rankraščiais?

Tas, gerbiamieji, tai jau nebe nuo vieno centro priklauso. Išleisti scenos veikalą ar dainą reikalauja lėšų. Gi perimant centrą iš Brooklyno išėjome tik "lygiom". Taigi, dramos mėgėjai, pasgeidaudami kad turimi rankraščiai kuogreičiausiai būtų išleisti, stokite centrui taikon.

Sukėlimui reikalingų lėšų LMS centro daugiau yra trys šaltiniai:

Vienetų ir pavienių narių duoklės;

Pardavimas seniaus išleistų veikalų ir

Aukos.

Pirmieji du šaltiniai, koi kas, dar "sausi". Senesnės laidos veikalų dar veik nieko nepardavėm, o narinių duoklių už šiuos metus irgi tegavome labai mažai. Yra vienetų, chorų ir įvairių apšvietos draugijų bei moterų kliubų, kurie "pamiršę" pasimokėti narystės duokles už 2 ir net 3 metus! Su pavieniais nariais irgi panaši istorija. Tik nedidelis skaitlius ištikimų menininkų reguliariai mokasi metinę mokestį į LMS. O tokių turėtų būti ne šimtai, bet tūkstančiai. Pavieniam priklausymas LMS lėšuoja metams $1.50. Kas duoda daugiaus, eina naujų veikalų leidimo fondan.

Kas liečia aukų, tai jau netaip bloga. Štai dviejų mėnesių atskaita:

Lietuvos Draugas	$50.00
LLD II-ra Apskritis	10.00
O. Visockienė	10.00
Eva Simans	1.00
Helen Pagiegala	1.00

Ko LMS Centras Pageidauja

LMS Centras pageidauja, pirmiausia: mokėkitės duokles! Šį prašymą įspildyti laikykitę sau už pareigą. Jei nereikės kiekvienam vienetui ir pavieniui nariui atskirai rašyti paraginimus, sutaupysite sekretoriui labai daug laiko. Atsiminkite, centre apmokamo darbininko neturime. Viskas reikia atlikti nuo kasdieninio darbo atliekamu laiku.

Gaukite naujų narių! Nėra jokio išrokavimo kodėl visos LLD, LDS kuopos, moterų kliubai, kitos kultūrinės organizacijos neturėtų priklausyti Lietuvių Meno Sąjungoje. Pagaliaus, kodėl neturėtų priklausyti kiekvienas lietuvių liaudies meno mėgėjas kaipo pavienis?

Dramos grupės, chorai ir kultūriniai kliubai jau dabar privalo galvoti apie ateinančio sezono veiklą. **Dabar laikas pasirūpinti, ką duosite savo apylinkės publikai sekantį rudenį ir žiemą.** Visko turime, tik susimobilizuokime.

Pagaliaus, kur nėra choro ar dramos grupės, kodėl nesuorganizuoti? Mano manymu, situacija tiesiog nepakenčiama, kad tokiose senose ir skaitlingose lietuvių kolonijose kaip Springfieldas, Rockfordas, E. St. Louis, Collinsville, Westville, Kenosha, Grand Rapids per daugelį metų nebepastatoma nei vienas lietuviškas veikalas. O rytuose tokių kolonijų veikiausia dar daugiaus. Žinoma, mes galėtume pasiųsti į tas kolonijas žmogų iš centro ir suorganizuoti jei ne chorą, tai nors dramos grupę — jei turėtume atliekamą žmogų, kuris galėtų pašvęsti tam laiką. Bet, man rodos, vietos draugai galėtų atlikti tą dar lengviaus ir su mažiaus išlaidų. Jei reikėtų kokios pagalbos — suteiksime.

Tai šito mes reikalaujame ir pasitikime iš jūs, draugai. Iš savo pusės nepatingėkite siųsti centrui patarimus, reikalavimus, na, o reikalui esant ir pabarimus. Jei taip kantriai "kentėsite" kaip praeitais 5 mėnesiais, aš prisibijau, kad mūsų naujasis LMS centras gali pradėti apsamanoti.

Visais meno reikalais kreipkitės naujuoju antrašu:

LMS, 3116 S. Halsted St.,
Chicago 8, Ill.

L. Jonikas,
LMS Sekretorius.

UNIVERSITETO LEKTORIUMAS

J. Petraitis

Pagrindinė Kauno universiteto lektoriumo idėja — suteikti plačiajai visuomenei, darbo žmonėms pagrindines populiaraus mokslo žinias, supažindinti Lietuvos visuomenę su mokslo, technikos laimėjimais, kad ji sugebėtų orientuotis plačiame mūsų amžiaus ekonominiame bei kultūriniame gyvenime.

Lektoriumo vykdomas i s darbas yra iš viso naujiena Lietuvoje, nors jo idėja senai jau gludėjo pažangiųjų universiteto darbuotojų galvose.

Paskaitas lektoriumas pradėjo 1945 m. rugsėjo mėnesį. Iš viso įvyko 24 paskaitos. Skaitė jas visa eilė universiteto profesorių, akademikai ir jaunesniųjų mokslo darbuotojų iš įvairių mokslo bei gyvenimo sričių. Temos buvo paimtos iš įvairių gyvenimo sričių. Pusė visų paskaitų buvo duota gamtos mokslų ir ekonominėmis temomis. Kitos paskaitos buvo iš medicinos, technikos, literatūros, istorijos bei kultūros sričių.

Į paskaitas atsilankė 3,000 klausytojų. Klausytojų sudėtis labai marga: čia ir darbininkas, ir tarnautojas, ir mokytojas, ir aukštosios mokyklos mokslo darbuotojas bei studentas; čia ir jaunuolis, ir pagyvenusio amžiaus žmogus.

Klausytojai į daugelio lektorių paskaitas reagavo rimtais ir įdomiais paklausimais, vienas kitas klausytojas viešai pareikšdavo padėką lektoriui, prašydamas daugiau tokių paskaitų.

Sekančiais mokslo metais Kauno universiteto lektoriumas praplečia savo darbą.

1946-47 mokslo metais bus perskaityta daugiau kaip 60 paskaitų visokiomis mokslo temomis. Paskaitas skaitys įžymiausi Lietuvos TSR mokslininkai.

Tikėsit, Ar Ne!

Komunistų Manifesto kopiją Amerikon avėžė katalikų kunigas Ignaz Koch, 1848 metais.

Pats Marksas įteikė jam tą kopiją.

—o—

Lietuvoj šiuo metu išeina 40 perijodinių lietuviškų laikraščių su 524,000 skaitytojų; 6 laikraščiai rusų kalba su 90,000 skaitytojų; 1 lenkų kalba laikraštis su 9,000 skaitytojų.

Jų tarpe 5 dienraščiai, kuriuos skaito 253,600 skaitytojų.

1946 metais Lietuvoje buvo išleistos 334 knygos ir brošiūros, bendrai 4,812,000 egzempliorių.

—o—

Francijos mokslininkai žiną, kaip pagaminti atominę bombą.

—o—

Trumanas "gelbsti" Graikiją todėl, kad apsaugoti Amerikos interesus Vidurryčiuose — vyriausiai aliejaus versmes.

—o—

Franko agentai sukonfiskavo 110,000 kopijų protestonų biblijos, kurią siuntė British and Foreign Bible Society.

Iš tų biblijų Ispanijos fašistai pasidarė celiulozo.

Protstonai Ispanijoj vadinami išdavikais, komunistais, farmazonais ir kitokiais vardais.

Tarp 25,000,000 katalikų Ispanijoj randasi tiktai 30,000 protestonų.

Rengdamasis Mirti Atsminė L. Balsą

Draugas Walter Brazauskas, iš Hortford, Conn., rašo Liaudies Balsui:

"Draugai: Šiame laiške rasite čekį vertės $10.00. Tai auka nuo mūsų gero draugo velionio Kazimiero Vilko, kuris atsiskyrė iš gyvųjų tarpo kovo 3 dieną, 1947 m., sulaukęs 61 metų amžiaus.

"Jis gimė ir augo Lietuvoje, Kauno apskrityje, Zabiskių kaime. Jungtinėse Valstijose išgyveno apie 36 metus.

"Auką pridavė velionio draugė Marcelė Vilkienė."

Liaudies Balsas reiškia draugei gilią užuojautą netekus gyvenimo draugo.

SAKO BANDO APSATYT POLICIJA SOVIETŲ SIENAS

(Atšelta nuo 1 puslp.)

gė pašalpos reikmenis. Ji atsisakė įsteigti kainų kontrolę, arba įvesti racijonavimą, nežiūrint pakartotinų UNRRA ir britų valdžios rekomendacijų. Ji leido turtingiems graikams išsivežti į Jungtines Valstijas $50,000,000 grynais pinigais. Ji atsisakė aptaksuoti jėigas. Ji išvalė iš universitetų liberalus ir neprigulmingų minčių žmones. Ji padeda palaikyti 120,000 kareivių kovai prieš 9,000 graikų partizanų.

"Kaip visi amerikiečiai, aš noriu matyti, kad visi žmonės naudotųsi laisve visur. Ši programa yra dėl naikinimo, o ne praplėtimo laisvės. Jeigu Amerika pradės duoti paskolas nedemokratinėms Graikijos ir Turkijos valdžioms, tai visos reakcinės valdžios ir visi diktatoriai galės kelti aukštyn antikomunistines kaukoles ir reikalauti, kad Amerikos žmonės skubėtų su pagalba.

"Aš sakau, kad ši politika yra visai žalinga. Niekas negalės nupirkti žmones. Amerika negali leisti bilijonus ir bilijonus dolerių dėl neproduktyvių tikslų.

"Aš pranašauju, kad Trumano politika paskleis komunizmą Europoje ir Azijoje. Jūs negalite kovoti ką nors su nieku. Pasakyta dviem dienom pirm atidarymo Maskvos konferencijos, prezidento Trumano kalba pakenkė generolo Marshallo paskyrimui kooperuoti su Didžiąja Britanija, Francija ir Rusija darant taiką".

Saugokit Sveikatą

Rašo Dr. J. J. Kaškiaučius
530 Summer Ave.,
Newark, N. J.

Kraujo slėgimas pakyla nuo didelio nuovargio, nuo blogo oro. Todėl jau pagyvenusiam žmogui ypač svarbu vengti sunkių fizinių pastangų ir sugadinto oro. Nuo nuovargio ir nuo blogo oro gali užeit ir širdies mušimas. O širdį mes turim tik vieną. Nuo širdies ir kraujagyslių ligų už vis daugiau miršta žmonių. Grynas oras, nuosaikus fizinis veiklumas, rami nuotaika padeda palaikyti širdį ir kraujagysles sveikas ir tąsias, neduoda arterijoms sukietėt pirma laiko, sklerozei išsivystyt. Arterijų sklerozė labai pavojingas daiktas.

Kiek valandų reikia miegot? Daugelis galvą sau laužo, rūpinasi, nerimstauja, jei kurią naktį nedamiega arba miega valanda kita mažiau. Paprastai daugiau žalos esti dėl tokio besijaudinimo, negu dėl trumpesnio miego. Kaip ir visa kas, miegas irgi turi savo kokybę. Kad ir trumpiau išmiegosi, bet "tirštai", tai ir bus gerai — ir galvos sau be reikalo nekvaršink. Žiūrėk tik, kad oras kambary būtų grynas ir guolis patogus ir visa nuotaika gera. Rytą atsibudęs, ilgai nedrybsok, bet tuoj šok, išsijudink ir pradėk naują dienelę. Jei jauties mieguistas, prigulk kada dieną, pogulio pagulėk arba bent kiek pasnausk bet kur.

Lytiniai hormonai — labai galingi veiksniai, kaip sveikam, taip ir ligotam. Net ir tokia rimta organinė liga, kaip skilvio arba devynpirštės žarnos opa (gastric or duodenal ulcer) palengvėja ir eina geryn, kai ligonis gauna lytinių hormonų. Moteriški lytiniai hormonai — karščiagamiai hormonai (estrogenic hormone, female sex hormone) ypač daug padėda skilvio arba žarnos opai. Jei toks ligonis gauna tų hormonų, sumažėja skausmas ir esti galima laisviau pasirinkti valgį, įvairesnį valgį, negu kokia griežtai aprėžta dieta.

Ligonini su skilvio bei žarnos opa, ne tik moteriai, bet ir vyrui, gydytojas iš pirmo leidžia giliai į raumenis su adata moteriškų hormonų. Leidžia jų kas kelios dienos. Paskiau duoda jų imti ir tablečių formoj. Tuomet esti galima įvairesnį valgyt maistą: sriubą, ypač maltų daržovių sriubą, bulves, daržoves, jų sunką, taipgi ir vaisių sunką perpus su pienu, vištieną, saldžius daiktus, medų, vyninius, želatiną ir tt. Reikia dažnai valgyt, kad ir ne po daug. Ir būtinai reikia vartot gausiai vitaminų: tai kaip cementas, — padeda opai bei žaizdai geriau gyt.

MONTREALO ŽINIOS

Carter Miškinų Eiga

Reakcionieriai, nerdamiesi iš kailių, įvairius būdais stengiasi atbaugintį balsuotojus nuo Darbo Progresyvės [illegible] kandidato, M. [illegible] Kart baugintimo kom[illegible] taubo, vartoja įvairius būdus ir metodus. Daugelis balsuotojų [illegible] registruotus laiškus, [illegible] pranešdama, kad jiems [illegible] galima balsuoti, kitiems [illegible] balsavimo teisės [illegible] tik čėlto, kad ant pi[illegible] popierių neužrašyta [illegible] ar dvi raidės balsuotojo pavardėje. Kiti balsuotojai negausa progos prieiti užsiregistruoti, nes biuras [illegible] tyko vienuolėmis. Išvažėje kelias valandas ant gatvės sėdėlę, daugelis grįžta namo, kiti laukia iki vakaro 10 valandos, bet irgi turi grįžti namo negavę progos užsiregistruoti, nes biuras užsidaro.

Daugiausiai tenka nukentėti atsiriams, nes daugelis jų lietuvių, rusų ir žydų, tame distrikte gyvena. Reakcionieriai stengiasi įvairiais būdais jų neprileisti prie balsavimo. Bet tokie balsuotojai, kaip vienuolės ir vienuoliai, karo neturėtų kištis į politiką, yra gavę specialų leidimą iš vyskupo ir užsiregistravo balsuoti. Taipgi ir patarnavimas jiems pirmoj eilėj. 200 tų vienuolių dalyvaus rinkimuose. Tai bene bus pirmą kartą Kanados istorijoj, kad vienuoliai ir vienuolės dalyvaus rinkimuose.

Liberaliai Skirnasi Fašistams

Liberalai, norėdami patraukti į savo pusę Cartier distrikto Italų tautybės gyventojus, kurių čia yra nemaža, [illegible] grąžinti Italų fašistams, karo pradėjoje [illegible] jų salę, Casa D'Italia [illegible] liberalų žy[illegible] Buhay [illegible] telegramą [illegible] sekretoriui C. [illegible] pareiškė, kad [illegible] fašistai [illegible] fašistai jučė[illegible]

Karo 3 Metus

[illegible] skiltyse rašy[illegible] tilų "grafą", kuris [illegible] žmones savo [illegible] statyti vie[illegible] Kvebeko miestelyje fabrikus ir grafo titulu. Dabar įvyko jo teismas ir teisėjas už šunystes nuteisė jį trim metam kalėjimo.

Netycia Nušėrė

Rasta užsisnaugusi savo naktiniais marškiniais viena Carteville gyventoja, Mrs. E. Weaver, 40 metų amžiaus. Ją atrado vyras parėjęs iš darbo. Ji atrasta užsikabinusi už gelžgalio, kuris buvo lyg koks kablys ir naudojamas pečiui maišyti. Jos naktinių marškinių kalnierius buvo už to kablio užsikabinęs.

Atvykęs daktaras padarė analizą ir pripažino, kad moteris buvusi girta ir kad tas užsikabinęs marškinių kalnierius ją užsmaugė.

Nesiseka Boyer Teismas

Čia prasidėjus teismui mokslininko Boyer, kuris yra kaltinamas išdavimu slaptų informacijų Sovietų Sąjungai, — prasidėjo teisėjų ligos. Trim dienom praėjus nuo pirmo teismo, tuojau susirgo vienas teisėjas. Jo vieton buvo išrinktas kitas ir vėl teismas pradėtas iš naujo. Bet netrukus, suserga ir kitas teisėjas. Teismas nutraukiamas nuo pietų. Po kiek laiko apserga ir trečias.

Nieko stebėtina, Guzenko istorijos gali visus apsargdinti, ne tik teisėjus, bet ir klausytojus, pasiklausius jų.

Kriminalystės Daugėja

C. Wylie, berniukų draugijos pirmininkas, draugijos metiniame susirinkime, kuris įvyko Windsor viešbuty, kalbėdamas parciškė, kad Montreale jaunųjų kriminalistų skaičius per pastaruosius 10 metų, paaugo 50 nuošimčių. Didžiausia kaltė esanti, kad valdžia nesteigia kliubų, kur jaunuomenė galėtų praleisti laiką kultūriniai.

Valdžiai leidžiant $50,000 į metus išlaikymui tik vieno policijos automobilinės viename distrikte, sako Mr. C. Wylie, gi vaikų kliubas tik $10,000. Valdžia išmoka $3,500,000 išlaikymui 1,500 kalinių, gi už tą suma būtų galima tinkamai kultūriniais kliubais aprūpinti 25,000 vaikų. Iš tokių kliubų valdžiai ir visai tautai būtų nauda.

Statistikos rodo, kad kur yra vaikų kliubai, ten yra mažesnis prasikaltimų skaičius.

J. N.

Parėmė Nelaimės Ištiktą Draugą

DELHI, — Jau buvo Laudies Balse rašyta apie ištikusią draugus Dadurkus nelaimę, kai per gaisrą sudegė jų gyvenamas namas.

Man pasitarus su Juliu Stradomskiu, buvo numatyta surengti draugų Dadurkų paramai piniginę "shower". M. Tunyla suteikė neapmokamai savo viešbutyje susirinkimui vietą, ir tas "shower" įvyko vasario 8 vakare.

Susirinko nemažas būrelis lietuvių ir visi gausiai parėmė.

Aukojo: M. Tunyla $60.00; po $50.00 C. Matelis ir J. Dumša; po $30.00 Julius Stradomskis, J. Liutkevičius; po $25.00 V. Klemka, V. Treigis; po $20.00 J. Rudokas, B. Bikus, F. Gurklys, T. Mažeika, B. Tamošauskas; po $10.00 S. Bagdonas, Geo. Balaišis, P. Karašauskas, P. Klimavičius, S. Baltulis, J. Pranskevičius, A. E. S. Samai, J. Steves, Geo. Strolis, Joe Stradomskis, J. Mikėnas, A. Galdikas; po $5.00 J. Kaneva, F. Balnys, P. Dargužis, S. Šimutis, J. Astrauskas, J. Palaikis, J. Kuličius, L. Vilkienė, S. Augustinavičius, K. Veiveris, P. Peskarskis; po $2.00 T. Masys; po $1.00 B. Tirva, H. Augustine, S. Rosenburg.

Viso sudėta $550.00.

Už šiuos geraširdžių kaimynų ir prietelių sudėtus pinigus, liko numatyta nupirkti elektrikinį pečių ir elektrikinį šaldytuvą.

Visiems parėmusiems mūsų sumanymą, tariame širdingai ačiū, o draugam Dadurkam linkim laimingai pasistatyti naują gyvenamą namą.

P. Gurklienė

Francoise Foucault, 20 metų amžiaus paryžietė, sekretorė, kuri išrinkta Paryžiaus karaliene, spaudos baliuje.

Filmai Lietuviškom Temom

Tarybų Lietuvos visuomenė su dideliu nekantrumu laukia pasirodant dviejų filmų lietuviškomis temomis. Dabar kuriamas pirmasis lietuviškas meninis filmas apie narsiąją lietuvių tautos dukterį Tarybų Sąjungos Didvyrę Marijų Melnikaitę ir didelis dokumentinis filmas apie Tarybų Lietuvą.

Lietuvos visuomenės nekantrumas visai suprantamas. Juk Didvyrės Marijos Melnikaitės vaizdas yra kovojančios dėl laisvės, dėl savo žemės, dėl šviesesnės savo ateities lietuvių tautos įkūnijimas. Skaisčiame Marijos Melnikaitės vaizde įkūnytos kovinės lietuvių tautos tradicijos kovoje už laisvę, laimingo ir šviesaus gyvenimo sukurimo.

Marija Melnikaitė — tai lietuvių darbo žmonių tauta, naują gyvenimą kurianti.

Scenarijų filmui ruošiant, jį svarstant dalyvavo plačiausi Tarybų Lietuvos visuomenės sluoksniai. Scenarijų parašė, artimiausiai bendradarbiaujant tarybiniams Lietuvos rašytojams ir Marytės kovos draugams partizanams, žinomas scenaristas rašytojas Knorė. Scenarijos buvo plačiai apsvarstytas ir jam pritarta. "Mosfilmo" studija pradėjo jį ruošti.

Filmas "Marytė" (toks numatomas jam pavadinimas) bus kuriamas dviem variantais — lietuvišku ir rusišku, dėl to filmui vaidins lietuvių ir rusų aktoriai.

Lietuviams aktoriams pirmu kart tenkas vaidinti kino. Bet jie tą darbą pradėjo su dideliu užsidegimu ir įkvėpimu. Filmo paruošime dalyvaus Vilniaus ir Kauno dramos teatrų aktoriai: Laucius, Siparis, J. Petrauskas, Rudzinskas, Oškinaitė-Sutkuvienė, Binkytė, Rimaitė, Jackevičiūtė, Chalaravičius ir kiti.

Tarybų Lietuvos dailininkai, skulptoriai, etnografininkai, rašytojai dalyvauja paruošiamuos darbuose. Muziejininkai su prof. P. Galaune priešakyje surinko ir filmo kūrėjams patiekė reikiamą etnografinę medžiagą ir davė vertingus nurodymus. Iš dailininkų prie filmo gamybos prisidėjo nusipelniusieji LTSR meno darbuotojai Zmuidzinavičius, Mikėnas ir dailininkas Vilutis ir kiti. Filmui muziką rašo kompozitoriai nusipelniusieji LTSR meno darbuotojai profesorius J. Gruodis ir J. Švedas. Į Maskvą išvyko grupė lietuvių dailininkų, etnografininkų, rašytojų, kurie konsultuos filmo gamybą.

"Mosfilmas" paskyrė didžiules lėšas, geriausias technikines priemones ir puikų patyrusį meninį bei techninį personalą filmui "Marytė" sukurti. Tie patyrę darbuotojai turi uždavinį ne tik sukurti aukšto meninio lygio lietuvišką filmą, bet ir padėti žengti pirmuosius žingsnius kinematografijoje lietuviškiems kadrams, nes Tarybų Lietuvoje įsikūrus Kinematografijos ministerijai (ministras S. Brašiškis), kuriasi ir sava, lietuviška kinematografija. "Mosfilmo" darbuotojai Lietuvos meno darbuotojus įveda į naują jiems sritį su tuo jautrumu ir dėmesingumu, kuris įžiemanomas tik tarpe brolišką tarybinių tautų, kur nėra konkurencijos, kur teikiama tikrai broliška pagalba bei parama.

Filmas "Marytė" kuriamas vadovaujant žymiai tarybinei filmų režisierei V. P. Strojevai, dalyvaujant lietuviams režisieriams asistentais. Operatorius — Andrikonis.

Kovo mėnesio pradžioje "Mosfilmo" studijos darbuotojų brigada išvyko į Lietuvą, į Zarasų apskritį, kur gimė, augo, prieš vokiečius grobikus kovojo ir didvyriškai žuvo šlovingoji Marytė Melnikaitė. Pagrindiniai filmavimo darbai bus vykdomi Zarasuose, įvairiose to apskrities vietovėse, Vilniuje ir kitose Lietuvos vietose.

Didelio meninio filmo sukūrimas lietuviška tema, dalyvaujant lietuviams aktoriams ir kitiems menininkams pats savaime yra atžymėtinas ir Lietuvai labai reikšmingas įvykis. Su juo ne tik, kaip jau minėta, atsiveria lietuviams visų šakų menininkams visai nauja kūrybos sritis, bet ir sudaromas galimumas tiek brolišką tarybinėms tautoms, tiek ir įvairiose šalyse gyvenantiems lietuviams pamatyti meninius vaizdus apie Lietuvos gyvenimą, susipažinti, kaip lietuvių tauta kovojo prieš amžinąjį Lietuvos priešą — vokiečius grobikus, gynė savo laisvę, kaip ji, kitoms tarybinėms tautoms padedant, nugalėjo ir kuria savo laimingą ir pasiturinį gyvenimą.

Filma "Marytė" bus meniškai atvaizduoti svarbiausi Lietuvos istoriniai įvykiai nuo tarybų valdžios susikūrimo Lietuvoje iki jos atvadavimo iš vokiečių okupacijos, kaip pav. Klaipėdos atplėšimas nuo Lietuvos, tarybinės kariuomenės iš poniškosios Lenkijos atvaduoto Vilniaus grąžinimas Lietuvai ir t.t. Dauguma įvykių vyks gražiojo Zarasų krašto gamtovajzdžio fone.

Filmas pasirodys ekrane dar 1947 metų galc.

Antrasis filmas, kurį laukia Lietuvos visuomenė, tai dokumentinis filmas "Tarybų Lietuva".

Lietuvos kinooperatoriai užfiksavo visus Lietuvos gyvenimo įvykius pradedant 1940 metais ir baigiant mūsų dienomis. Jiems į pagalbą atėjo Maskvos Lenino ordino dokumentinių filmų studija. Dabar minėtoji studija tą filmą baigia ruošti ir jis greitai pasirodys ekrane.

Filmo muzikinį apipavidalinimą sukūrė žinomas lietuvių kompozitorius profesorius K. Kaveckas.

Tarybų Lietuvos Kinematografijos ministerija yra užsimojusi naują Lietuvos kultūros šaką plėsti ir ugdyti. Vilniaus apylinkėse jau

(Nukelta ant 5 puslp.)

Joe Skinkis
LIETUVIS SIUVĖJAS
Siuvam Vėliausios Mados Siūtus Vyrams ir Moterims
Už Priėinamą Kainą
2540 Sherbrook St. East Montreal
(Ant Frontenac Kampo)

J. H. BENOIT
Graborius – Funeral Director
Nuliūdimo Valandoj — Atsitikime Mirties
Duoda Geriausį ir prieinamiausį Laidotuvių Patarnavimą
Tel.: AMherst 0694
2102 Fullum St. Montreal
Netoli Ontario St. E.

Perkiedam Namus
PARŪPINAM NIGNIES, VAGYSTĖS, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t. t. APDRAUDĄ
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MESINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS
Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Taipgi
Turime Kelctą 2, 4, 6 Flatų Namus, Pastatytus 5-10 Metų Atgal
Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai
REED'S RENTING SERVICE REG'D
4834 VERDUN AVE., VERDUN
Tel. YOrk 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678
Mr. R. Bennett, Manager.

ADAMS MACHINE & TOOL WORKS
Darom Naujus ir Taisom Senus Visokius Namų Reikmenis: Įrankius, Skalbimo Mašinas, Pečius, Šaldytuvus, Prosus ir Kt.
Savininkai: J. ADOMONIS ir V. KIELA
724 MARIN AVE., MONTREAL
(Netoli St. James ir Atwater kampo)
Tel.: WI. 1331; Vakarais ir Sekmadieniais YO. 8028

Ambrose Valet Service
VALOM, PROSINAM IR UŽAUDŽIAM PRADEGINTUS IR SUPLĖSYTUS DRABUŽIUS
S. Ambrazevičius
5971 BANNANTYN AVE., VERDUN, QUE.
Tel.: YOrk 9060

Tel: Office CH. 5020 Valandos: 2 — 5 p.p., 7 — 9 v.v.
Namų — AM 9324 Ir sulig susitarimo
Dr. E. Andrukaitis
LIETUVIS GYDYTOJAS
Buvęs Kanados Karo Laivyno Chirurgas
2540 SHERBROOKE EAST — MONTREAL, QUE.
(Ant Frontenac Kampo)

Tel.: BElairs 2200. Valandos: 4—5 po piet, 7—9 vak. ir sulig susitarimo, išskiriant šeštadienius ir sekmadienius.
Daktaras Rabinovičius
Chirurgas Specialistas
Turtu savo ligoninę, egzaminuoju ir gydau įvairias ligas. Daran visokias operacijas ir persivetimus (X - Rays). Vytauto Kluba ir M.L.S. ir D.P.D narians papiginta kaina.
4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski
Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje
Specialistas Venerinių Ligų ir Akušerijos
3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL
Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų

Tel. LA. 4441
Dr. H. Rosenfeld'as
Oficialus MLSDPD ir DLKVNPD Gydytojas
Kalba Lietuviškai
Valandos: 2—4 v. p. p., 7—8 v. v. ir susitarus
4539 PARK AVE.
Montreal, Que.

Atvira Dieną ir Naktį
LIETUVIŠKA PIRTIS
Vienintelė tos rūšies Montreale
Akmeninio Apšildymo Sistema
Moterų Dienos: Antradieniais nuo 2 P. M. iki 12 P. M.
3963 COLONIAL Ave.
Tel. PL. 0094

Nušipirkite Sau Namus
VERDUNE, N. D. G., AR MONTREALE
Parduodame Visokios Rūšies Namus (duplex, 2-jų flatų, 3-jų flatų, 4-rių flatų ir t. t.)
— Arba —
Jei norite parduoti savo namus, mes už jus parduosime. Paveskite mums jūsų pardavimo problemas.
— Mes Taipgi Parduodame —
Visokios rūšies biznius, kaip: grosernes su alum, hotelius, restaurantus, saldainių ir cigarų krautuves ir tt.
Verdun Realties Co., Inc.
4843 Verdun Ave., Verdun. Tel. YOrk 3264
Victor L. Trudeau, Manager.
Matykite mūsų atstovą: William Senkus, 785 — 3rd Ave., Verdun. YOrk 0288

VICTORIA
CLEANERS & DYERS CO.
Valome ir dažome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drax) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius. Paimeme iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas aptarnavimas. Klauskite informacijų:
Savininkai:
J. Matulaitis, G. Kriaučeliūnas ir A. Majauskas
Tel. TR. 1135 — Telefoną Atsako Lietuvaitė
2830 ALLARD ST., Ville Emard, MONTREAL

Kaip Didelis Pasaulis Ir Stebėtini Veiksmai

Rašo J. Yla

Ar svarbu paprastam žmogui žinoti apie pasaulį ir stebūklinguosius jo veiksmus? Taip. Pažinimas pasaulio padeda žmogui pasiliuosuoti nuo visokių prietarų ir tapti tikrai laisvu protautoju. O šiandien mokslas jau labai daug žino apie pasaulį ir jo stebūklus. Šiame rašinėlyje bandysiu suteikti Liaudies Balso skaitytojams keletą žiupsnelių žinių apie mūsų pasaulį arba visatą ir jo stebūklinguosius veiksmus.

Visatos Dydis

Pasaulių mes vadiname dažnai tiktai mūsų planetą žemę. Tikrenybėje, tai pasaulis apima mūsų saulės šeimyną — saulę, kaip centrą, ir apie ją beskriejančius planetas su mėnuliais. Saulė turi 9 planetas, kurios dar turi nuo 1 iki 11 mėnulių.

Saulė yra labai didelis kamuolys. Jos diametras turi 864,392 amerikoniškas mylias. Mūsų žemės diametras turi tiktai 7,918 mylių. Taigi, saulės diametras turi virš 108 mūsų žemės diametrų. Galima įsivaizdinti, ant kiek saulė didesnė už mūsų žemę.

Arčiausiai saulės randasi Merkurijus, 3,002 mylių diametro. Jis sukasi apie saulę nuo 28,566,000 iki 43,355,000 mylių atstumo. Jis kartais būna arčiau saulės, o kartais toliau. Jo metai turi 87 dienas su viršum.

Kiek toliau nuo saulės randasi Venus, 7,576 mylių diametro. Jis skrenda apie saulę 66,738,000 mylių atstu nuo saulės ir aplekia apie saulę per 224 dienas.

Trečioj vietoj mūsų žemė. Ji lekia apie saulę nuo 91,-312,000 iki 94,452,000 mylių atstu nuo saulės. Mūsų žemė, kaip ir kitos planetos, kartais būna arčiau saulės, o kartais toliau.

Ketvirtoj vietoj randasi Marsas. Jis skrenda apie saulę nuo 128,330,000 iki 154,-760,000 mylių atstumo. Jo diametras 4,216 mylių. Jo metai turi 686 mūsiškas dienas su viršum.

Paskui iš eilės, pagal atstumą, seka Jupiteris, 86,-682 mylių diametro ir skrenda jau nuo 459,940,000 iki 506,710,000 mylių atstumo nuo saulės. Jo metai turi 4,-332 dienas.

Toliau, pagal atstumą, randasi Saturnas, Uranas, Neptūnas ir Pluto.

Jupiteris yra didžiausia saulės sistemos planeta. Jo diametras 86,682 mylių. Pluto diametras tiktai 10,600 mylių. Bet Pluto jau už 3,-600,000,000 mylių nuo saulės. Pluto metai 90,470 dienų.

Tankumo atžvilgiu, žemė yra tankiausia.

Kaip susidarė ši saulės šeimyna? Biblija sako, kad dievas sutvėrė. Pirma jis padaręs žemę, paskui atskyręs dieną nuo nakties, o paskui jau sutvėręs kitus daiktus. Viską, ką mes šiandien matome ir jaučiame, jis padaręs per 6 dienas. Septintoje jis paėmęs poilsį. Pagal bibliją, tai pasaulis buvo sutvertas ne taip senai. Jis dar neturi nei 10,000 metų.

Kaip mokslas aiškina? Mokslas aiškina, kad visa masė, iš kurios susiformavo saulė ir planetos, kada tai buvo labai retos dujos. Vienu žodžiu, buvo baisiai didelė nabula. Paskui tos dujos pradėjo tirštėti, spaustis. Besisukimo metu atitrūko dalys tos masės ir pasidarė atskiri kamuoliai. Tokių nabulų, kurios išrodo panašiai, kaip kad mūsų pasaulis buvo, šiandien galima rasti tarp dangaus kūnų. Per teleskopus jas galima įžiūrėti ir nufotografuoti. Atrodo, kad dalis masės atitrūksta ir darosi atskiras kūnas.

Visos planetos pirma buvo dujos, paskui liepsnojanti ugnies kamuoliai. Vėliau atausė, sukietėjo.

Anglijos Nemunas, Temzė, kaip ir Lietuvos Nemunas, vasarą labai rami, bet šiuo metu, tarpinant sniegą, kurio gausiai prisnigo ir Anglijoj, pradėjo rodyti savo jėgą. Tūkstančiams žmonių susidarė pavojus.

Mokslininkai, tam tikrais būdais, apskaičiuoja, kad mūsų žemės amžius siekia kelcto bilijonų metų.

Kiek vėliau mes pakalbėsime apie mūsų kamuolio stebūklinguosius veiksmus, o dabar dar paimsime keletą faktų apie visatą.

Musų saulė su visomis planetomis ir jų mėnuliais yra tiktai maža dulkė visoj visatoj. Mes matome vakarais, kad danguje žiba nesuskaitoma daugybė mažų akučių. Mokslininkai priskaitė jų milijonus.

Mokslas suranda, kad yra daugybė saulių su savo šeimynomis. Taipgi jie suranda, kad kitos saulės yra daug didesnės už mūsiškę. Tos saulės arba žvaigždės dar priklauso savo motinai, apie kurią bėga visos saulės su savo šeimynomis. Taipgi, kad atstumas tarp tų saulių yra baisiai didelis.

Mūsų saulės šeimynos laukas sudaro 7,600,864,392 mylias. Toks tai diametras Pluto roto, kurį jis daro lėkdamas apie saulę.

Myliomis dangaus atstumus nebegalima išmatuoti. Tuos atstumus mokslininkai matuoja šviesos metais. Šviesa lekia 186,000 mylių per sekundą. Bet yra žvaigždžių, kurių šviesa pasiekia mus po daugelio metų. Mokslininkai suranda žvaigždę, kurios šviesa mūsų žemę pasiekianti po 500,000,000 metų. Ar jūs galite įsivaizduoti tolį?

Tie keli faktai pasako, kaip didelė mūsų visata. O kiek jai metų? Ar galima žmogaus protui įsivaizduoti jos amžių? Žmogaus vaizduotė negali apimti visatos dydžio. Rasi ir nėra jokio krašto ar dugno. Žmogus to niekad nesužinos.

Gal yra tokių planetų (ne mūsų saulės sistemoj), kur žmonės yra milijonus kartų toliau pažengę negu mes. Gal yra tokių vietų, kur mes galėtume gyventi, jeigu būtų galima pasiekti. Kas gali žinoti, kas toj daugybėj kūnų gali būti.

Pasaulio Stebūklai

Įdomus dalykas galvoti apie visatos dydį, žvaigždžių atstumą ir t.t. Bet daug įdomiau studijuoti tų kūnų veiksmą.

Ant kiek pasaulis yra didelis, ant tiek jo dalys yra mažos. Ir jų veikimas yra tiktai stebūklingas. Apie tai pradėsime kalbėti kitame numeryje.

(Bus daugiau)

APSIDRAUSKITE LIGOJ IR NELAIMĖJ!

STOKITE Į

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugiją

Kapitalas $19,000.00

Turi 11 Kuopų Kanadoje

Pašalpoms Išmokėta Virš $55,000

Pašalpos Moka: $3.25, $6.50 ir $10.00 į Savaitę

Pomirtinės Moka: $80.00, $120.00 ir $160.00

Duoklės: 35 ct. iki $1.10 į Mėnesį.

Dėl Informacijų Kreipkites:

J. Kevėža, 11-A Delaware Ave., Toronto 4, Ont.

AUKOS LIETUVOS ŽMONIŲ PARAMAI

Pereitą savaitę gavome labai stambią auką nuo Lietuvos Draugo (iš Jungtinių Valstijų) Jis paaukavo $300 dėl Dotnuvos Žemės Ūkio Akademijos instrumentų. Tai tas pats Lietuvos Draugas, kuris stambiai paremia kiekvieną darbininkiską žygį, kaip Jungtinėse Valstijose, taip ir Kanadoje. Didelis ačiū jam už tai.

Taipgi stambią auką apturėjome iš Port Alberni, B. C., per draugą A. Simuką — $34.50. Aukojo sekančiai: S. Joseph, Mrs. Joseph, B. Pakasius, N. Larenka, P. Barisiuk ir A. Simuk — po $5.00; Y. Myndre, $2.00; K. Milevich, F. Henriksen po $1.00; S. Maslenka 50 centų.

Už aukas ir pasidarbavimą tariu didelį ačiū.

J. Barčas,
KLNK, Sekretorius,
230 Dovercourt Rd.,
Toronto 3, Ont.

ĮSIGYKITE

Angliškai-Lietuvišką Žodyną

Mes siūlome jums Angliškai-Lietuvišką Žodyną, kuriuo galite labai pasinaudoti, skaitydami angliškai arba pasikalbėjimuose. Žodynas nedidelio formato — 6x4 colius. Galite visuomet kišenėje jį nešiotis. 400 puslapių; kietais audeklo apdarais. Pirmiau parsiduodavo po $4.00, dabar atiduodame už $3.00. Užsakymus siųskite:

P. PANEMUNIS,
P. O. Box 64,
Boston 87, Mass.
Dpt. L-B.
U. S. A.

LIETUVIŠKOMIS TEMOMIS FILMAI

(Atkelta nuo 4 puslp.)

nužiūrėta vieta kur pastatyti kino studiją. Kinostudija pradės veikti šio penkmečio gale.

Lietuvos jaunimas su nepaprastu susidomėjimu veržiasi į įvairias kinematografijos reikalingas specialybes ir netoli dieną, kada bus jau susikūrusi Lietuvos kino pramonė.

Tai įvykis, apie kurį smetoninėje Lietuvoje niekas nei galvojo, nei svajojo.

OTTAWĄ. — Kanados farmeriai turėjo $1,267,400,-000 įeigų arba $264,000,000 daugiau, negu kad 1945 metais, kaip rodo statistika.

Virš 25 nuošimčių kanadiečių gyvena iš farmų. Viso yra 732,000 farmų, kurias apdirba 1,100,000 asmenų.

Bet sykiu padidėjo ir išlaidos. Darbininkams algomis išmokėjo $157,612,000, arba $35,000,000 daugiau, negu 1945 metais.

A. NOVIKOVAS - PRIBOJUS

JŪRA ŠAUKIA

(Tęsinys)

Pulei priešingą bortą, sunėręs rankas už nugaros, vaikščioja visuomet rimtas Šelo, užguląs pilvu lyno salpą, knarkia japonas Kimanodzi, prie didžiojo stiebo, atsirėmęs į jį nugara, sėdi Blekmanas, tyliai dainuodamas rytietiško motyvo dainą, o šalia jo Džimas.

Būdelėje, silpnai žiburio apšvietoje, stovi du vairuotojai: kuomet jie, susiriesdami, suka didžiulį šturvalą, išilgai bortų girgžda surūdiję geležiniai štur-trosai, judinantieji vairą. Tiltelyje lėtai slankioja nedidelė kapitono padėjėjo figūra.

Valandėlę aš mėgaujuos tuo, kaip bangos, diagonalėmis bėgdamos nuo aštriu priešakiu piaunančio pajuodusį jūros paviršių laivo, tarsi barstydamos mėlynai žalias žiežirbas, mirga fosforine šviesa.

Aš jau su gailesčiu galvoju kitaip:

"Apie Ameliją aš jžūliai meluoju, iš pykčio meluoju. Ji gąrbinga, daili ir protinga, o svarbiausia — džiaugiasi gyvenimu naturaliai, kaip vėversys pavasarį. Ir kas čia blogo, jei ji laišku pakvietė mane, o ne kitą? Paprastai, norėjo mane palyginti su anglu. Aš pasirodžiau blogesnis už jį. . ."

Valios jėga aš nutraukiu šią mintį ir pradedu greitai vaikščioti deniu.

Šelo skambina stiklinėmis. Ant laivo nosies, prie pat bugšprito, įsmigusio į tamsą, susiskmenėjęs sėdi priekį stebintis jūrininkas. Jis atsistoja ir, pasisukęs į tiltelį, ištęstai šaukia:

— Prickyje prieš nosį laivas!

— Gerai! — nuo tiltelio atsako kapitono padėjėjas.

Po kurio laiko prickyje, žiburiuodamas skirtingomis šviesomis, žaliomis ir raudonomis, panašiomis į dvi įvairiaspalves akis, aiškiai išnirsta laivo siluetas. Tai — prancūzų karikas kreiseris. Jis triukšmingai praplaukia pro mus, patraukdamas kai kurių budėtojų dėmesį, ir, kaip trumpalaikis reginys, išnyksta tolumoje.

Aš prieinu prie Džimo ir Blekmano ir atsitūpiu netoli jų ant denio.

— Nemiegi, Džimai? — klausiu.

— Ne, — atsako jis, žiūrėdamas į žvaigždėtą dangų.

— Gera naktis!

— Taip, myliu tokias naktis. Guli ir svajoji. Visą savo gyvenimą perkratai. Daug ką atsimeni. . .

Mane visą laiką domina šis senas jūrininkas.

— Jūs šeimyniškas?

— Dargi labai.

— Ką reiškia — labai?

— O tai, kad ne vieną, bet daug šeimų turiu.

— Kurgi jos?

— Visur, tik ne prie manęs — yra Ceilone, yra San Franiske, Pietų Afrikoj, Europoj. Kažkada buvau ir aš jaunas bei stiprus. Ir sekėsi man, velnias griebtų, tarp moterų! Kibo jos prie manęs, kaip kiaukutai prie laivo. Na ir išbarsčiau savo giminę visos žemės rutulyje. Surinkus krūvon visas moteris ir vaikus — oho! Cerokee skaičius būtų. . .

Patylėjęs, jis priduria:

— O savo amžių tenka baigti vienišam. . .

Paskutinį sakinį jis ištaria su kai kuriuo graudumu, bet tuoj vėl, tarsi susigėdęs jo, pratrūksta visiems žinomu keiksmu.

Aš guliu nukštielnikas ant pliko denio ir žiūriu į žvaigždes pro išsipūtusias burės. Girgždėdami, siūbuoja aukšti stiebai, tarsi paišydami smaigaliais neregimus jieroglifus mirgančiame danguje.

Žinomam žemės rutulio taške, tarp snaudžiančių Rusijos miškų, yra nedidelis kamas, iš kurio, savo gimdytojų pašauktas į gyvenimą, aš pradėjau daryti kilpas susumoje ir jūrose.

Daug įvairių moterų sutikau aš savo kelyje, bet nė viena jų nepalietė mano širdies, nesujudino mano sielos, kol nesusidūriau su ta, kuri dešimt metų vėliau už mano atsirado pasaulyje kitoje vietoje, svetimoje šalyje, ant jūros kranto už tūkstančių kilometrų. Kodėl būtent Amelija, o ne kita moteris patraukė manę? Kokiais įstatymais aplamai atsiranda meilė? . . .

Neišspręsiu aš tų klausimų.

Iš virtuvės kaminėlio rūksta dūmelis: tai virėjas ruošia kapitonui kavą. Girdisi bangų pliuškenimas, vandens šniokštimas, išivėlusio, kaip į stygas, į gausias virves, vėjo dainavimas. Aromatiškas jūros šviežumas maloniai glosto kūną. Aš priveriu blakstienas, ir man atrodo, kad ne laivas supasi, o žvaigždės tamsiai mėlyname danguje bėgioja iš vienos vietos į kitą, gražiai mirgėdamos tarp sparnuotų stiebų.

Aš pinu meilės pasaką, bet po kick laiko pašoku ir nervingai vaikštau deniu, keikdamasis neblogiau už Džimą.

—o—

Dienas pakeičia naktys, saulėtekius saulėlydžiai.

Rytoj mes turėsime užplaukti į Alžirą. Apie tai sužinojo vairininkas iš kapitono pasikalbėjimo su paveduotoju ir tuoj pat šią naujieną pranešė igulai.

Jūrininkai džiaugiasi, kurdami įvairiausius planus, ko griebsis, kai pasieks krantą. Tik Džimas Garsonas, nežiūrint saulėto ryto ir silpno drungno vėjo, žaidžiančio su jūra, jaučiasi šlykščiai.

— Ko jums? — klausiu jį.

— Nugara visai nutirpo, — skundžiasi jis, biaurėdamasis žodžiais. — Ir visus kaulus gelia. . .

Vos pavelkančio kojas Džimo darbą stebi pats kapitonas nuo tiltelio, pakreipęs į jį drumzlinas alavo akis. Matyt, kad jis nepatenkintas seniu, be naudos eikvojančiu laivo maistą. Pažeidamas pictų, šaukia jį pas save į kajutę.

Po kelių minučių, išėjęs iš kapitono, Džimas pasuka prie mūsų ir į klausimą, koks reikalas, pradeda plūstis, tarsi maldą skaityti, taip bambėdamas:

— Kad jis neišeitų iš tos jūros, kad rykliai jį po kaulelį ir gyslelę ištampytų ir kad patiems rykliams nuo jo šlykščios mėsos pilvai susirgtų.

Toliau koliodamasis, jis prakeikia visą kapitonų giminę iki dvidešimtos kartos, visus jos šventuosius, dievus, dergdamas juos "per karsto dangtį į pasileidusias akis". Jis stovi prieš mus, švaistydamasis dešiniuoju kumščiu, įsiutęs degančiomis akimis, suveltais plaukais ant praplikusios galvos, tarsi į jį grįžo jaunystė, buvusi narsa. Atrodo, kad jam nieko nereiškia prieiti prie savo skriaudėjo ir sutriuti jį į gabalėlius. Bet tai tęsiasi neilgai: išdrožęs viską, kas virė jo sieloje, jis staigiai netenka įkarščio, nubunka, sudrimba ir kalba jau ramesniu tonu:

— O vis tiktai kapitonas teisus.

— Kuo? — klausiame mes.

— Sako, kad aš be kvapo. Atsiskaitė. Už mėnesį apmokėjo. Patarė ant kranto apsižiovinti. . .

— Taip, buvo erelis, bet sparnai nusilipo, — įkiša Šelo. — Matomai, teks jums paklausyti Belzebubo Dvynio patarimo.

— Na, ne, to nebus! — ryžtingai pareiškia Džimas. — Vėl į jūrininkų namus, vėl bulves skusti, pamazgas nešioti, grindis plauti ir visokiais kitais niekais užsiimti ir jūros nematyti — užteks! Jūrininkų namai daugiau man neegzistuoja. Aš nesutinku padvėsti toje velnių įstaigoje po to, kai penkiasdešimt metų įvairiose jūrose išplaukiojau, ne, nesutinku!

Atsiskyręs nuo mūsų, senis ilgai vaikštinėja deniu, kažką galvodamas. Retkarčiais, stabtelėjęs, jis apsižvalgo aplink, atrodo, džiaugiasi mėlynais toliais, bet daugiausia žiūri į liepsnojantį horizontą, į saulės pusę, kur tarp nedidelių bangų raukšlių, juokdamiesi, grakščiai žaidžia atspindžiai. Paskui, kažką nusprendęs, leidžiasi į kubriką. Po valandos vėl pasirodo ant denio, rankose laikydamas vokus ir laiškams popierių, tačiau jo jau negalima pažinti: jis nuskustas, nupraustas, lygiai sušukuotas tiesia sklastimi, aprengtas švariais rūbais. Visoje jo figūroje jaučiamas iškilmingumas. Atsisėdęs ant denio, pasidėjęs ant kelių lentutę, jis picštuku rašo laišką, nekreipdamas į nieką dėmesio ir tik raukydamas tankius antakius, susikaupęs ir įsigilinęs. Jo daugiau niekas netrukdo, ir dargi boėmanas, praeidamas šalia, stengiasi laikytis nuo jo toliau.

Vakare, kai mes jau buvome laisvi nuo budėjimo, Džimas šaukia Blekmaną, Šelo ir mane prie stalo, stato butelį viski, nupirkto pas laivo virėją, ir pradeda mus vaišinti.

— Aš savo atplaukiojau, — sako jis tvirtu balsu, pildamas į puodelius viski. — Šiek tiek stinga iki mano jūreiviškos tarnybos penkiasdešimties metų jubiliejaus, bet nieko. . .

— Jūs laimingas žmogus, Džimai! — sako Šelo, šį kartą nejprastai rimtai. — Jums pavyko daugiau kaip šešiasdešimt kartų apsisukti apie saulę, o tai ne juokas mūsų sąlygomis. Ar pavyks tai mums?

— Taip, aš nelaikau savęs nelaimingu. Aš gerai pagyvenau, velnias griebtų! Jei aš dar kartą gimčiau ir mane paklaustų, kuo aš noriu būti, aš nė trupučio negalvojęs pasirinkčiau tik jūrininko dalį. Žodžiu, aš nepriešingas pakartoti savo gyvenimą. . .

Ištuštinę puodelius, mes vietoje užkandžio, užgeriame vandenį.

— Štai jums visas mano turtas, — sako Džimas, išlieęęs ant stalo savo algą ir pinigus, gautus nuo jūrininkų už parduotą skryniutę su skudurais. — Čia yra apie keturis svarus. Štai šiuos laiškus, — tęsia jis, rodydamas ranka į du užklijuotus vokus, — įmeskite į pašto dėžutę, o pinigus pasiųskite perlaida. Padalinkite juos į čvi lygias dalis: viena dalis eis į Celono salą, o antroji — į San Franciską. Tai mano paskutinė dovana vaikučiams. Daugiau aš nieko neturiu. Adresai ant vokų. . .

Džimas ramus. Raukšlėtame veide nesuvirpa nė vienas muskulas, akys sausos. Visi suvokia jo ketinimą, bet niekas apie tai nekalba. Kubrike be mūsų yra dar keletas jūrininkų: vieni miega, pavirtę ant narų; japonas, tupėdamas, taiso savo marškinius; indas, sėdėdamas ant naro krašto, griežia lūpine armonikėle; kitame stalo gale dviese atidžiai lošia kortomis. O Džimas jau deda į seną maišą didelį akmenį, buvusį laive dėl balasto, rūpestingai pritvirtina prie maišo diržus ir, užvertęs sunkų krovinį ant nugaros, pririša jį neatmezgamais jūreiviškais mazgais, tarsi jis, paėmęs didelę maisto atsargą, ruošiasi tolimai kelionei.

— Ar nepalūkėti jums, Džimai? — neiškentęs klausiu aš jaudindamasis.

Šelo, piktai primerkęs akis, tampo mane už palaidinės, o senis, žiūrėdamas į šalį, atkakliai rėžia:

(Bus daugiau)

Pranešimai

Windsor, Ont.

Susirinkimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos 10 kuopos mėnesinis narių susirinkimas įvyks kovo 30 dieną, sekmadienį, 2 valandą po pietų.

Visus narius prašome dalyvauti šiame susirinkime. Turime aptarti daug svarbių reikalų. Taipgi prašome visus Windsoro lietuvius-ves, kurie dar nepriklausote, atsilankyti ir prisirašyti prie draugijos. Apsidrauskite savo ateitį. Dabar yra proga tą padaryti šios draugijos vajaus laike. Valdyba

Visi į Sūnų ir Dukterų Draugijos Jubiliejinį Balių

TORONTO. — Kovo 30 dieną bus Sūnų ir Dukterų Draugijos 35 metų sukakties paminėjimo balius pirmos kuopos svetainėj, 160 Claremont St. Prasidės 7 valandą vakaro.

Bus graži programa, užkandžiai ir kalbėtojai, kurie nušvies draugijos istoriją, darbus per 35 metus. Taipgi bus pagerbti seniausi draugijos nariai.

Visi nariai ir simpatikai prašomi nepraleisti šios progos. Dalyvaukite šiose sukaktuvėse.

Parengimo Komitetas

Iš Kovo 16 Dienos Puikaus Baliaus

TORONTO. — Kovo 16 d. Sūnų ir Dukterų draugijos pirmos kuopos parengimų komisija surengė puikų balių, kuris susidėjo iš užkandžių, Dr. Weinsteino paskaitos ir koncertinės programos.

O. Matukynienė, Žaliaduonienė, Brogienė, Indriūnienė, Masiokienė, P. Pleskus, B. Bucevičius gražiai sutvarkė stalus, apkrovė skaniais keiksais ir ausiukėmis ir išvirė skanios kavos. Keikus parūpino Linartienė, Kevėžienė, Pažėrienė, Žaliaduonienė. Matukynienė parūpino ausiukių ir buvo vyriausia virėja. Vakarui pirmininkavo J. Martinonis.

Kadangi apie Dr. Weinsteino paskaitą buvo rašyta, tai ją praleisime. Paminėsime tik kas dalyvavo koncertinėj programoj.

Dainavo Račienė su dukteria, Petraitienė ir Plenienė, Antanavičienė ir Buzunienė — ductai; Leišienė, Rušėnienė, Kundrotienė, Antanavičienė — solo. Buzunienė padeklamavo jaudinantį eilėraštį; jaunuolė Irena Šinkūnaitė paskambino ant piano. H. Jakavičius padainavo solo, akompanuojant Stelai Šimkoniūtei. Ant galo dainavo duetą P. Karpavičius ir Ch. Morkūnas.

Iš to, kas jau pasakyta, galima kiekvienam įsivaizdinti, kad vakaras buvo tikrai puikus.

Draugėms ir draugams, kurie prisidėjo prie užkandžių ir kavos prirengimo, patarnavimo, taipgi programos pildytojams, o ypatingai Dr. Weinsteinui už paskaitą, parengimų komisija taria didelį ačiū.

Pareng. Komisija

Sūnų ir Dukterų Draugijos Pirma Kuopa Rengia

Jubiliejinį Balių

Sekmadienį, Kovo 30 Dieną

Lietuvių Svetainėj

(160 Claremont St.)

Paminėjimui Draugijos 35 Metų Sukakties Bus Graži Koncertinė Programa, Užkandžiai ir Prakalbos. Taipgi Bus Perstatyti Draugijos Kūrėjai ir Seniausi Nariai.

Visi Lietuviai Kviečiami Dalyvauti

Pradžia 7 val. vak. Valdyba

Keletas Žodžių Apie Bangos Choro Vakarą

TORONTO. — Pereitą šeštadienį Bangos Choras turėjo savo 15 metų sukakties paminėjimo koncertą. Reikia pasakyti, kad ir šis koncertas nebuvo be surprizų.

Šiuo kartu "stole the show" jauni šokikai — Feliksas Laurusevičius ir Mirna Balsytė, kurie šoko "Blue Danube Walce". Kadangi abu šokikai yra dar labai jauni, tai nežinančiam galėjo susidaryti vaizdas, kad tai du mažiukai (midgets).

Tiesa, Feliksas atrodė nedrąsus, kadangi nesenai pradėjo lavintis šokių, tačiau su Mirna, kuri jau kiek laiko lavinasi šokių, jis savo rolę atliko gana gerai. Mirna šoko labai drąsiai, kaip sena šokikė.

Publika tiek plojo šiems jauniems šokikams, kad atrodė, jog nebus galima nuraminti. Tikrai buvo įdomus ir gražus numeris.

Ši jauna šokikų pora gali suvaidinti svarbią rolę Toronto lietuvių menininkų tarpe. Jeigu jie tęs lavinimąsi, mes turėsime puikius šokikus.

Bangos choras sudainavo gražiai ir daug. Jis dainavo keletą naujų ir labai gražių dainų. Bet torontiečiai jau ant tiek apsipratę su Bangos choru, kad jis nebeatkreipia tiek daug atydos, kaip seniau atkreipdavo. Nežiūrint to, choras yra torontiečių pažiba ir jo dainos suteikia nemažą malonumą jiems.

Chorui visą vakarą akompanavo jauna ir gabi lietuvaitė pianistė Stela Šimkoniūtė.

Jeigu jis ne tiek daug spaustųsi ant mišraus choro, o daugiau duotų duetų, sekstetų ir kitų pajvairinimų, būtų dar geriau. Programa būtų įvairesnė. Šiame parengime buvo tiktai du duetai, E. Laurusevičienės su B. Janauskiene ir J. Berškio su P. Karpavičium. Ypatingai gražiai dainavo moterys.

Iš Bangos choro solisčių šiuo kartu dainavo tiktai H. Degutienė. Ji dainavo vieną lietuvišką ir dvi itališkas. Sudainavo labai gražiai, tik pastarųjų dviejų dainų mes nesupratome. Bet ir nesuprantant žodžių buvo kuo pasigerėti. Jos malonus balsas lipte limpa prie širdies. Jai pianu akompanavo Elena Pezhukova, jos mokytoja.

Ant galo buvo suvaidinta operetė "Velnias Statinėj". Reikia pasakyti, dėl neturėjimo tinkamo pečiaus ir bačkos, veikalas labai nukentėjo ir išėjo prasčiau, negu pirmu kartu. Laurusevičienė valdino ypatingai gerai, bet pasirodo, kad be tinkamų įrengimų veikalas nesiduoda tinkamai atvaizduoti. Šis perstatymas įspėja artistus, kad negalima veikalo suvaidinti ant tuščios scenos.

Apart programos, drg. J. Yla, Liaudies Balso redaktorius, pasakė momentui pritaikytą kalbą.

Pirmininkavo drg. J. Berškys, choro pirmininkas.

Aplamai, vakaras buvo gražus. Publikos buvo nemažai.

Reporteris

100 DARBIEČIŲ PRIEŠ KONSKRIPCIJOS BILIŲ

LONDON. — Attlee valdžia turi naują bėdą. Net 100 darbiečių parlamento narių priešingi įvedimui konskripcijos Anglijoj taikos metu. Prie darbiečių prisideda ir liberalai, nors pastarieji nėra skaitlingi.

Manoma, kad biliaus diskusijos gali būti atidėtos po Darbo Partijos konferencijos, kurioj bus galima tą klausimą plačiau apdiskusuoti ir opoziciją sumažinti (ar padidinti).

Anksčiau Darbo Partijos konferencija buvo pasisakius prieš konskripciją taikos metu.

SAKO NORI ATSKIRT VOKIEČIŲ BAVARIJĄ

MASKVA. — Sovietai kaltina Ameriką leidime Bavarijai skymuoti atsiskyrimą nuo visos Vokietijos ir pasiskelbimą nepriklausoma.

Amerikos militarinė valdžia Bavarijoj užginčija, bet Sovietai nurodo, kad Bavarija jau dabar veikia savistoviai.

Bavarijos atsiskyrimas būtų naudingas britų ir amerikiečių politikai Vokietijoj.

KANADA PAGAMINA DAUG POPIERIO

TORONTO. — Kanada 1946 metais pagamino 4,140,000 tonų laikraštinio popierio arba 27 nuošimčiais daugiau, negu 1945 metais.

Apie 90 nuošimčių minėto popierio buvo eksportuota. Už popierį ir popiermalkes, kurių buvo pagaminta 1,500,000 tonų, Kanada gavo iš užsienio $400,000,000.

GENERAL MOTORS DARBININKAI VĖL PRAŠO KELTI ALGAS

LOUISVILLE, Ky. — United Automobile Workers unija formaliai paprašė General Motors Korporaciją, kad pakeltų 225,000 darbininkų algas 23 ir pusę cento į valandą.

Jeigu General Motors pakeltų darbininkams algas, kaip unija reikalauja, tai vidutinė alga būtų $1.56½ į valandą.

Pakėlus algas, kaip reikalaujama, korporacijai reiktų išmokėti po $2,115,000 į savaitę daugiau.

Unija taipgi reikalauja socialio saugumo, senatvės pensijų ir kitų pagerinimų.

Frank Bachulis

LAIKRODININKAS

Taisau Visų Rūšių Laikrodžius. Darbas Garantuotas

KAINOS PRIEINAMOS

Atdara Kiekvieną Dieną, Išskiriant Trečiadienius

867 Dundas St. West Toronto

UŽSIENIO KAPITALO ĮDĖTO KANADOJE

TORONTO. — Kitų šalių kapitalo Kanadoje investuoto randasi $7,500,000,000. Daugiausia Jungtinių Valstijų — arti $5,000,000,000. Britanijos investmentai Kanadoje nupuolė nuo $2,476,000,000 iki $1,7j6,000,000.

Kanados kapitalo užsieniuose yra $3,750,000,000.

Amerikiečių investmentai Kanados industrijoj sudaro 10 nuošimčių. Didžiuma investmentų yra bonais.

DUPLESSI UŽDRAUS TARNAUTOJŲ UNIJAS

MONTREAL. — Duplesio valdžia planuoja uždrausti civiliams tarnautojams prigulėti prie unijų.

Šis faktas buvo iškeltas policininkų brolijos susirinkime.

Policijos brolija ketina traukti teisman Pat Sullivan, kuris pareiškė, kad komunistai davė Montrealo policijai laike streiko $9,000.

ATĖNAI. — Monarchistų valdžia skelbia, kad tūlas Christos Vlakos, girdi, buvęs partizanas, nušovė Sanikos graikų komunistų vadą Johną Sevgosą to miesto gatvėje. Bet Graikų Komunistų Partija pareiškė:

"Sevgos krito nuo monarchistinių fašistų kulkos, kuomet jis drąsiai kovojo už demokratiją ir savo šalies nepriklausomybę. Tuos monarcho-fašistus globoja tūli užsienių kraštai".

REIKALINGI VYRAI

Dėl Mūsų
Vyriškų
Drabužių Fabriko
Siuvėjų Rankomis
Guzikų Siuvėjų
Taipgi
Mergaičių Mokinimuisi
Geros Darbo Sąlygos
5 Dienos — 40 Valandų
į Savaitę
Muzika Darbo Metu
Kreipkitės:
The T. Eaton Co. Limited
51 Terauley St., Toronto

REIKALINGI VYRAI

Rankovių Siuvėjai
Dėl Mūsų
Vyriškų Drabužių
Departamento
5 Dienos — 40 Valandų
į Savaitę
Kreipkitės:
The T. Eaton Co. Limited
51 Terauley St., Toronto

Paieškojimai

Paieškau Domininko Naginsko, sūnus Domininko, kilęs iš Lietuvos, Panevėžio apskr., Smilgių valsč., Bružių kaimo. Išvykęs iš Lietuvos Kanadon 1924-26 metais. Ieško pusbrolis Domas Siurma, kilęs iš Rymiškių kaimo, Smilgių valsč.

Prašau atsiliepti, arba kas žino apie jį, pranešti man.

L. Skurdelis,
P. O. Box 123
Weston, Ont., Canada.

Paieškau Verblugevičio iš Šeduvos miesto, Panevėžio apskrities. Kanadon atvykęs 1947 metais. Prašau atsiliepti.

J. Bugailiškis,
R. R. 2,
Copetown, Ont.

Paieškau Juozo Kijausko, kilusio iš Lietuvos, Mėšlinių kaimo, Pajavonio valsčiaus, Vilkaviškio apskrities.

Turiu svarbią žinią pranešti. Prašau atsišaukti.

M. Plečkaitienė
3343 Lowe Ave.
Chicago 16, Ill. USA

Bronius Vitkūnas paieško savo dėdės Jono Vitkūno. Rašyti šiuo antrašu:

John Paskacius
Monarch, Alberta.

Paieškau savo brolio Jono Veiverio, apie 1930 metus gyvenusio Scotlandijoj, Glasgow apylinkėj.

Prašau patį brolį atsišaukti ar kas žinote apie jį pranešti jo adresą. Turiu svarbų reikalą.

K. Veiveris,
R. R. 1,
Vittoria, Ont., Canada

Pardavimui

Skubiai parsiduoda tabako farma arba paieškau augintojo ant šėro. 50 akrų, geri trobėsiai, elektra, vanduo įvestas visur. Trys kilos, gryhhauzė, taip pat visa reikalinga mašinerija dėl tabako. Žemė geram stovy, trys mylios nuo Rodney miestelio. Kreipkitės:

A. D. Balaišis,
R. R. 1, Rodney, Ont.

Parsiduoda kalvė su gerais įrankiais ir nemažai stako, įskaitant acetelino ir elektros velderius. Garažo laisnis No. A, su nekuriais įrankiais.

S. Simutis
2 Arthur St.
Simcoe, Ont.

Sūnų ir Dukterų Draugijos Pirma Kuopa Rengia

Kepurių Šokius

Šeštadienį, Kovo 29 Dieną

Lietuvių Salėj

(160 Claremont St.)

Kviečiame Visus Toronto ir Apylinkės Lietuvius Atsilaikyti ir Pasilinksminti. Taipgi Kviečiami Pasipuošti Įdomiomis Kepurėmis. Kas Bus Įdomiau Pasipuošęs, Tas Gaus Prizą, Kurių Bus Bent Keli.

Nepraleiskite Progos Nei Vienas

Šokiams Grieš Gera Muzika

Pradžia 8 val. vakaro.

Parengimų Komisija

Lietuvis Barberis

STAG BARBER SHOP

640 Main St., Winnipeg

Puikiai Darbą Atlieku ir Skubus Patarnavimas, Pagal Asmens Pareikavimo. Kviečiu Persitikrinti

P. Motiejunas, Savininkas

M. W. Kellermann

ADVOKATAS

371 Bay St., Toronto

Ofiso telef. WA. 5900

Rezidenc. — MO. 1232

GREY HAIR

Restored
Tinted or Dyed
To Natural Color

$1.00 už Butelį

Siunčiam visur Kanadoj

GOLDENBERG'S HAIRDRESSING

932 Dundas St. West

WA. 9674 Toronto

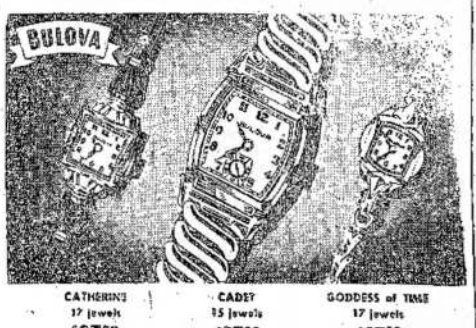

CATHERINE 17 jewels $37.50 — CADET 15 jewels $37.50 — GODDESS of TIME 17 jewels $37.50

Mason Credit Jewellers

520 QUEEN St. W. — Tel. WA. 1493 — TORONTO, Ont.

LAY AWAY SALE
FUR COATS

$5.00 Įmokėt Dabar — Likusieji Išmokėti Per Vasarą

Be Nuošimčių ir Laikymas Veltui

Reguliariai iki $225.00

Nupiginta Išpardavimui $88.00

RELIABLE FUR CO.

568 Queen St. W., Toronto

WA. 9294 Atvira iki 9 v. v.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pareina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto

Telefonas: RA. 3824

Tel. AD. 1618 Šventadieniais: AD. 1618

The Victory Florist

Mūsų Specialybė:

Vestuvių buketai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės

Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

Tel.: WA. 5370

Harry R. Ranks Company

GRABORIUS

Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby

Laidotuvės net $55.00 pigumo

455-457 QUEEN ST. W. TORONTO